

国際親善奨学金

La bandera oficial de Rotary

RI Strategic Plan

Socio Paul Harris

The Four-Way Test

Siège du Rotary

Studiegruppsutbyte

親睦の機

지구대회

Official Directory
Proyecto de alfabetización
로타리의 최초 기록들

Princípio de classificação
로타리 세계 평화 헬로우
Rotarische Bräuche

Länderausschüsse Sovvenzioni paritarie

Freqüência perfeita

Gouverneur

Sito Web del RI

Youth Exchange

Präsenz
Plano de Liderança de Clube

規定審議會

Azione professionale

Azione professionale

To podstatné o Rotary

Rotary

District 2240

Czech Republic and Slovak Republic

Divieto di propaganda Avenue of Service

PolioPlus 로타리의 모토

国際親善奨学金

La bandera oficial de Rotary

RI Strategic Plan

Socio Paul Harris

The Four-Way Test

Siège du Rotary

Studiegruppsutbyte

親睦の機

지구대회

Official Directory
Proyecto de alfabetización
로타리의 최초 기록들

Princípio de classificação
로타리 세계 평화 헬로우
Rotarische Bräuche

Freqüência
perfeita

Gouverneur

Sito Web
del RI

Präsenz

Länderausschüsse **Sovvenzioni paritarie**

Czech Republic and Slovak Republic

Youth Exchange

Plano de
Liderança
de Clube

規定審議會
Azione
professionale

Rotary

District 2240

Avenue of Service

Sång under
klubbmöten

Zimmer 711

PolioPlus 로타리의 모토

To podstatné o Rotary

© Praha 2014

ROTARY INTERNATIONAL – DISTRIKT 2240

Česká republika a Slovenská republika

mezinárodní nezisková organizace

www.rotary2240.org

Překlad této publikace z anglického originálu „ABC of Rotary“ do češtiny připravil PDG Petr Jan Pajas z distriktu 2240.

Vezměte na vědomí, že Rotary International tento překlad neověřoval a neodpovídá za jeho přesnost nebo obsah.

To podstatné o Rotary

Cliff Dochterman

**Autor původního textu – bývalý prezident RI
Cliff Dochterman vzkazuje:**

Toto je jeden z nejdůležitějších dokumentů, který by měli číst, znát a užívat k dalšímu studiu všichni rotariáni.

Překladatel textu, PDG Petr Jan Pajas, dodává:

Tento dokument je upraveným a potřebám klubů Distriktu 2240 – Česká republika a Slovenská Republika uzpůsobeným překladem dokumentu, který byl původně sepsán pro potřeby RC Yea v distriktu 9790 ve Státě Victoria, Austrálie. Protože se domnívám, že je to text, který může dobře posloužit i členům klubů našeho distriktu, a protože je i součástí materiálů používaných jak v RI, tak v Rotary Leadership Institutu pro přípravu rotariánů na jejich role v Rotary, rozhodl jsem se jej přeložit a místy doplnit či přeskupit tak, aby nám posloužil ve smyslu výše citovaného výroku jeho autora, Cliffa Dochtermana, prezidenta RI, působícího v roce 1992–93.

Obsah

Co je Rotary?	9
Oficiální vlajka Rotary	9
Emblém s rotariánským ozubeným kolem	10
Cíle Rotary	10
Motto Rotary	11
Stoprocentní účast – otázka cti rotariána	12
Test čtyř otázek (The 4-Way Test)	12
Několik rotariánských „poprvé“	13
Paul Harris – byl a nebyl tím prvním	13
Užívání křestních jmen nebo přezdivek	14
Čtyři – dnes již pět – cest rotariánské služby	14
„The Rotarian“ a regionální časopisy Rotary	15
Mezinárodní odpovědnost rotariána	16
Standardní Listina zásad Rotary klubu	17
Patron nového člena	17
Ženy v Rotary	18
Světové sídlo RI	19
Sekretariát Rotary International	20
Pokoj č. 711 – tam se narodilo Rotary	20
Co ještě bylo v Rotary poprvé?	20
Měsíc světového porozumění	21
Princip profesní klasifikace	21
Výměna vlaječek klubů	22
Neplnění pravidel účasti na schůzkách a projektech klubu	23
Neobvyklé náhradní klubové schůzky	23
Něco z geografie Rotary	24
Sdílení hodnot Rotary s novými členy	24
Tolerance rozdílů	24
Profesní služba	25
Rotariánské Aničky	26
Rozjímání na začátku schůzky klubu	26
Zpíváme v klubu?	27
Oficiální seznam Rotary	27
Příležitosti k navazování přátelství	28
Druhy členství	28
Členství v Rotary International	29
Distriktní guvernér	29
Role asistentů distriktního guvernéra	30
Mezinárodní shromáždění RI	30
Distriktní školicí shromáždění	31
Distriktní konference	32
Školicí seminář pro nastupující prezidenty (PETS)	32

Žádné osobní výhody pro rotariány	33
Každý rotarián vzorem pro mládež	33
Rotary mezinárodní výměna mládeže	34
Rotary semináře řízení kolektivů pro mládež	34
Interact	35
Rotaract	35
Služba světovému společenství	36
Spolky žen propojených s Rotary kluby	37
Program funkční gramotnosti	37
Mezinárodní kongresy Rotary International	38
Prezidentské konference	38
Mezistátní výbory – Inter-Country Committees (ICC)	39
Rotary International ve Velké Británii a Irsku (RIBI)	40
Legislativní sněm RI	40
Zájmová společenství Rotary (Rotary Fellowships)	41
Přátelské výměny Rotary	41
Občanské sbory Rotary (Rotary Community Corps)	42
Dobrovolnický program Rotary (Rotary Volunteers)	42
Ještě několik údajů o prvenství v Rotary	43
Generální sekretář RI	43
Výběr prezidenta RI	44
Každoroční téma Rotary	45
Zákaz volebních kampaní	48
Počátky Nadace Rotary	48
Permanentní fond – nadační jmění Nadace Rotary	49
Stipendia vyslancům Rotary (Ambassadorial Scholarships)	49
Rotary stipendia pro mírová studia (World Peace Scholarships)	50
Výměna studijních skupin (Group Study Exchange)	51
3-H granty – zdraví, hlad, humanita	51
Sdílené granty (Matching Grants)	52
Distriktu určený fond (District Designated Fund – DDF)	53
Granty poskytované prostřednictvím distriktu (District Grants)	53
PolioPlus	56
Společenství Paula Harrise (Paul Harris Fellows)	57
Čestné uznání za záslužnou službu a Cena za výjimečné služby	58
Rotary a práce s veřejností	59
Internetový portál RI	59
Použití znaků Rotary	60
Hlavní milníky v životě Rotary	61
Zakládání nových klubů a šíření Rotary	62
Pestrobarevná saka distriktních guvernérů	64

Co je Rotary?

Jak popsat organizaci zvanou „Rotary“? Dá se čekat, že každý z milionu rotariánů nebo každý Rotary klub nabídne nějakou svoji definici.

Zkusme však nejprve uvést několik základních charakteristik činnosti Rotary: mezinárodní působnost, přátelství členů, zastoupení řady povolání v každém klubu, snaha o dorozumění a šíření dobré vůle, důraz na etiku v povolání a životě, zájem o spoluobčany a lidi všude na světě. A to určitě není vše!

Mezinárodní Rada ředitelů Rotary International se v roce 1976 pokusila připravit dostatečně výstižnou definici základních vlastností Rotary. Oslovila tehdy tři členy výboru pro práci s veřejností a požádala je, aby definovali Rotary jednou větou. Vzniklo mnoho návrhů, ale nakonec se výbor shodl na definici, která se pak používala v mnoha publikacích o Rotary: *„Rotary je organizací podnikatelů a profesionálů sdružujících se na celosvětové úrovni za účelem poskytování humanitární služby, podpory a uplatňování náročných etických zásad ve všech povoláních a k šíření dobré vůle, vzájemného porozumění a míru ve světě.“*

Těchto 36 slov stojí za zapamatování, pokud máte někomu odpovědět na otázku „Co je to Rotary klub?“

Oficiální vlajka Rotary

Vlajka Rotary byla oficiálně přijata na světovém kongresu Rotary International konaném v roce 1929 v městě Dallas, ve státě Texas, USA.

Vlajku Rotary (viz obr. 1 v příloze) tvoří bílé pole, v jehož centru je ve zlaté barvě provedený oficiální znak Rotary – ozubené kolo se čtyřmi oblouky po obvodě, provedenými v královské modři. Nápis na obloucích jsou ve zlaté barvě – nahoře je psáno „Rotary“ a dole „International“. Otvor pro hřídel s drážkou pro jisticí péro a mezery mezi rameny kola jsou provedeny v bílé barvě.

Poprvé prý vlajka Rotary zavlála ve městě Kansas City ve státě Missouri v lednu roku 1915. V roce 1922 vzal malou vlajku Rotary s sebou na jižní pól admirál Richard Byrd, člen Rotary klubu Winchester. O čtyři roky později vzal admirál Byrd vlajku Rotary také na svoji expedici k severnímu pólu.

Některé Rotary kluby používají oficiální vlajku Rotary v podobě vlaječky na svých schůzích. Pokud tak činí, měla by být nad znakem Rotary v centru vlaječky napsána slova „Rotary klub“ a pod znakem jméno klubu, tj. místa, kde působí, s případně další doplňující informací ve jméně klubu. Vlajka Rotary je vždy vztyčována na čestném místě na budově Světového centra Rotary International v Evanstonu, USA, a podobně se užívá při příležitosti světových kongresů a dalších oficiálních událostí Rotary International.

Emblém s rotariánským ozubeným kolem

Ozubené kolo je symbolem Rotary od jeho začátků. První návrh vytvořil rytec Montague Bear, člen Rotary klubu Chicago. Nakreslil tehdy jednoduché kolo od vlakového vagonu a několik čar naznačujících víření prachu, čímž chtěl naznačit pohyb kola.

Říká se, že kolo ve znaku mělo ilustrovat „civilizaci a pohyb“. Mnohé z prvních klubů užívaly určitou formu vlakového kola na svých publikacích a letácích. Teprve v roce 1922 bylo rozhodnuto, že všechny Rotary kluby by měly užívat stejné provedení znaku jako společný znak rotariánů. Proto v roce 1923 přijalo „Sdružení Rotary International“ znak se současnou podobou ozubeného kola s 24 zuby a šesti paprsky. Skupina inženýrů pak doporučila, aby podoba kola více odpovídala použitelnosti podle zákonů mechaniky, protože byl v otvoru pro hřídel doplněn výřez pro jisticí péro – neboť jen takové kolo může pohánět nějaká hřídel. To se stalo v roce 1923. Současná podoba znaku, jak ji známe dodnes byla tehdy formálně schválena jako oficiální znak Rotary International. (Sada původních znaků Rotary je na Obr. 2.).

V létě roku 2013 bylo rozhodnuto, že za účelem výraznější presentace hnutí Rotary ve všech jeho aspektech je třeba logo Rotary zjednodušit a umožnit tak sjednocení znaků používaných k propagaci všech subjektů spjatých s Rotary hnutím, tj. Rotary International jako takového, jeho členských klubů a jeho administrativních složek – zón a distriktů, jakož i Nadace Rotary a dalších na RI navazujících organizací nebo aktivit. Nový základ společného loga má dva prvky: slovo ROTARY a zjednodušený znak provedený ve zlaté barvě. Zavádějí se i jednobarevná provedení pro účely elektronické komunikace.

Cíle Rotary

V některých částech světa je zvykem, že schůze Rotary klubu začíná tím, že všichni členové klubu ve stoje recitují cíle Rotary. Jde o odkaz na Ústavu Rotary International (text s výčtem cílů Rotary), který je často umístován na viditelném místě v zaskleném rámečku na stěnách kanceláří rotariánů nebo na jejich pracovištích.

Ve smyslu tohoto citátu je cílem Rotary „*Prosazovat a rozvíjet ideál nezištné služby¹⁾ jako základu každého hodnotného podnikání*“. Dále jsou uvedeny čtyři způsoby prosazování tohoto „ideálu nezištné služby“ rotariány:

---

1) Vzhledem k tomu, že spojení slov „ideál služby“ má v češtině konotaci podřízenosti, přikládám se všude tam, kde je to příhodné, k překladu anglického slova „service“ v širším smyslu, jak to odpovídá pojetí v našem hnutí, tj. slovy „nezištná služba“. To odpovídá předpokladu rovnosti subjektů poskytujícího a přijímajícího „service“. Pripadalo by v úvahu rovněž radikálnější řešení tohoto překladatelského problému a užívat pro slovo „service“ v konotaci Rotary v češtině slova „obětavá služba“ nebo někdy též používané rozšíření a upřesnění vyjádřené slovy „služba a pomoc“.

1. Navazování kontaktů a známostí coby příležitostí pro nezištnou službu;
2. Prosazování vysokých etických standardů v podnikání a ve výkonu vlastního povolání; respektování všech užitečných povolání a vnímání každého povolání rotariánů jako příležitosti pro službu společnosti;
3. Konání v duchu ideálu nezištné služby při výkonu vlastního povolání a v životě svém i své komunity;
4. Rozvíjení mezinárodního porozumění, šíření dobré vůle a mírových řešení prostřednictvím přátelských kontaktů v rámci podnikání a profesní činnosti, založených na sdílení ideálu nezištné služby.

Ne vždy byly cíle Rotary vyjadřovány tímto způsobem. V původní Ústavě Rotary z roku 1906 byly zmiňovány tři cíle: prosazování obchodních zájmů, prosazování dobrého přátelství a rozvíjení nejlepších zájmů komunity. Kolem roku 1910 mělo Rotary pět cílů, neboť byl zdůrazněn zájem na šíření Rotary. V roce 1915 to už bylo šest cílů. V roce 1918 byly cíle Rotary opět předefinovány a jejich počet se zmenšil na čtyři. A za další čtyři roky jejich počet opět vzrostl na šest, aby k další revizi došlo v roce 1927. Následující úprava cílů se odehrála na Světovém kongresu v Mexico City v roce 1935 a konečně poslední úprava je z roku 1951, kdy se místo „Cílů“ hovoří o jediném „Cíli“, k němuž směřují čtyři samostatné cesty.

V definicích cíle Rotary jsou klíčová slova „ideál nezištné služby“. Tento ideál vyjadřuje snahu rotariánů, stát se rozvážnou a vnímavou osobností ve všem, na čem se podílí. A o to ve skutečnosti jde především!

Motto Rotary

První motto Rotary International bylo přijato na druhém kongresu Rotary v srpnu 1911 v Portlandu, stát Oregon, USA, ve znění „*Nejvíce získává ten, kdo nejlépe slouží – He Profits Most Who Serves Best*“. Podobná slova vyřkl poprvé chicagský rotarián Art Sheldon ve svém projevu v roce 1910, když poznamenal: „*Nejvíce získává ten, kdo nejvíce slouží svým přátelům*“. A téměř ve stejnou dobu řekl Ben Collins, prezident Rotary klubu Minneapolis ve státě Minnesota, USA, když se vyjadřoval k tomu, jak nejlépe organizovat Rotary klub – konstatoval, že to je na základě principu, který jeho klub přijal, a který zní „*Sloužit, ale ne sobě – Service, Not Self*“. Tato dvě hesla byla po malé úpravě formálně přijata jako oficiální hesla Rotary na detroitském kongresu v roce 1950: „*Nejvíce získává ten, kdo nejlépe slouží – He Profits Most Who Serves Best*“ a „*Nezištná služba – Service Above Self*“⁽²⁾. Toto druhé znění bylo Legislativním sněmem v roce 1989 prohlášeno za základní heslo Rotary, neboť nejlépe vystihuje filozofii užitečné a dobrovolné služby.

2) Českých interpretací hesla *Service above self* lze dohledat více: *Služba bez ohledu na sebe, Služba druhému nad vlastní zájem, Služba nad své vlastní zájmy, Služba až na první místo, Obětavá služba, ... Zatím se však nepodařilo dohodnout se na všeobecně přijímaném českém překladu. Já dávám přednost mottu „Nezištná služba“*

Stoprocentní účast – otázka cti rotariána

Pravidelná účast na aktivitách klubu je rozhodující podmínkou pro chod silného a aktivního Rotary klubu. Tento důraz na účast rotariánů na pravidelných setkáních klubu lze zpětně vysledovat až k roku 1922, kdy Rotary International vyhlásilo celosvětovou soutěž v účasti, motivující tisíce rotariánů k dosahování stoprocentní účasti na setkáních klubu rok za rokem. Mnozí rotariáni jsou nesmírně hrdí na to, že si udržují svoji stoprocentní účast na aktivitách svého klubu, nanejvýš nahrazovanou účastí na setkáních jiných Rotary klubů.

I když dnes Stanovy RI vyžadují od členů klubů účast jen na 50 % všech schůzek (což platí od července 2009), je obecně přijímaným zvykem chápat 100% účasti jako úroveň kýženou. Rotary zdůrazňuje pravidelnou účast z toho důvodu, že každý člen klubu v něm reprezentuje svoje povolání nebo podnikatelský obor a svoji nepřítomností tak oslabuje klub o hodnoty vyplývající z rozdílnosti profesního složení a osobního přátelství každého z členů klubu.

Představenstvo klubu může vymezit důvody, pro které mohou být modifikovány závazky vyplývající z členství v klubu a z osobního přátelství a může též omluvit nepřítomnost. Nicméně, čas od času se objevovaly návrhy, aby účast byla omlouvána na základě nejrůznějších důvodů, nebo aby bylo minimální procento účasti sníženo. Dosud však takové pokusy Legislativní sněm RI neschválil.

V roce 2001 schválil Legislativní sněm RI pokus s tzv. novými modely Rotary klubů. Ty mohly být vyzkoušeny u maximálně 200 klubů, které se tak snažily zvýšit svoji přitažlivost pro mladé profesionály. Podle těchto nových modelů se kluby mohly řídit pravidly odlišnými od standardní Listiny zásad Rotary klubu a doporučených stanov Rotary klubu. Mnohé z klubů účastníků se tohoto experimentu snížilo četnost svých schůzek a uvolnilo podmínky pro omluvení neúčasti na schůzkách klubu. Kdyby se byl tento pokus osvědčil, učinil by v roce 2004 Legislativní sněm RI tyto změny trvalými. To se však nestalo. Obdobná situace se opakovala ještě v letech 2007 a 2013.

Test čtyř otázek (The 4-Way Test)

Jedním z nejčastěji publikovaných a zmiňovaných testů používaných při řešení etických otázek v podnikání a výkonu povolání je „Test čtyř otázek“ používaný v Rotary. Pochází od rotariána Herberta J. Taylora, který v roce 1932 přejímal v Chicagu odpovědnost za krachující společnost zabývající se výrobou hliníku. Taylor se snažil najít cestu, jak společnost vystavenou riziku bankrotu ochránit před finančními problémy vyvolanými probíhající ekonomickou depresí. Navrhl test etiky o délce 24 slov, který měli užívat všichni zaměstnanci při výkonu svých úkolů a ve svém profesním životě.

Test čtyř otázek se stal vodítkem pro uzavírání smluv, zahajování výroby, reklamu a také pro všechny vztahy s dodavateli a spotřebiteli.

Lze konstatovat, že díky této jednoduché filozofii se tehdy podařilo onu společnost zachránit před krachem. Herb Taylor se stal v roce 1954–55 prezidentem Rotary International. Samotný test čtyř otázek přijalo Rotary za své již v roce 1943 a od té doby byl přeložen do více než sta jazyků a publikován v tisících verzích. Měl by jej znát a řídit se jím každý rotarián:

„Na to, o čem přemýšlíme, co říkáme, nebo co děláme, se vždy ptejme:

1. Je to PRAVDA?
2. Je to ČESTNÉ vůči všem, jichž se to týká?
3. Podpoří to PŘÁTELSTVÍ a VZÁJEMNOU DŮVĚRU?
4. Přinese to PROSPĚCH všem zúčastněným?“

Několik rotariánských „poprvé“

- První schůzka Rotary klubu se konala 23. února 1905 v Chicagu ve státě Illinois, USA
- První pravidelná schůzka s obědem se konala v Rotary klubu Oakland ve státě Kalifornie, který převzal Charter RI v roce 1909
- První světový kongres Rotary se konal v roce 1910 v Chicagu
- První Rotary klub mimo území USA vznikl ve městě Winnipeg v kanadském státě Manitoba v roce 1910
- První Rotary klub mimo území Severní Ameriky vznikl v roce 1911 v irském Dublinu
- První Rotary klub v zemi, kde se nemluvílo anglicky, vznikl v Havaně na Kubě v roce 1916
- První Rotary klub v Jižní Americe vznikl v uruguayském Montevideu v roce 1918
- První Rotary klub v Asii byl založen v Manile na Filipínách v roce 1919
- První Rotary klub v Africe vznikl v roce 1921 v Johannesburgu, Jižní Afrika
- První Rotary klub v Austrálii vznikl v roce 1922 v Melbourne
- První Rotary klub na území bývalého Československa – RC Praha – získal Charter RI v roce 1925

Paul Harris – byl a nebyl tím prvním

Byl Paul Harris prvním prezidentem Rotary klubu? Ne, nebyl.

Byl Paul Harris prvním prezidentem Rotary International? Ano, byl.

Tento zjevný rozpor se dá snadno vysvětlit. I když Paul Harris byl zakladatelem a organizátorem prvního Rotary klubu v Chicagu v roce 1905, ten, koho si tehdy vybrali za svého prvního prezidenta byl další ze zakládajících členů – Silvester Schiele.

V roce 1910 již existovalo 16 Rotary klubů, které se spojily do organizace nazvané Národní sdružení Rotary klubů. O pár let později, když již byly Rotary kluby ve státě Winnipeg, v Kanadě a potom i v Anglii, Irsku a Skotsku, se sdružení přejmenovalo na Mezinárodní sdružení Rotary klubů

(International Association of Rotary Clubs). V roce 1922 byl název zkrácen na dnešní Rotary International.

Když vznikla ona první organizace Rotary klubů v roce 1910, byl Paul Harris vybrán, aby jí sloužil jako její první prezident. Tutu funkci zastával dva roky, od roku 1910 do roku 1912. Původce myšlenky Rotary, který nechtěl být prvním prezidentem svého prvního klubu, se tak nakonec stal prvním prezidentem světové organizace Rotary International.

Užívání křestních jmen nebo přezdívek

Už od prvních dnů Rotary se členové klubu navzájem oslovovali svými křestními jmény. A protože základem Rotary byly osobní známosti a přátelství, bylo přirozené, že mnohé kluby nechaly stranou formality spojené s titulem i ve vzájemné konverzaci svých členů. Jednotlivci, kteří by normálně byli oslovováni jako pan doktor, pan profesor, pan ministr, Jeho Ctihodnost nebo Jeho Výsost se pro ostatní rotariány stali prostými Honzou, Vaškem, nebo třeba Kájou. To se promítá do jmenovek, jichž používání je charakteristické pro mnoho klubů.

V některých částech světa, zejména v Evropě, se v některých klubech i nadále používá formálnější styl oslovování mezi členy. Jinde zas, zejména v Asii, je běžné dávat novým rotariánům nějakou humornou přezdívku, která se vztahuje k některé osobní charakteristice nebo popisuje zájmy či povolání člena klubu. Klubová přezdívka „Dusík“ tak může posloužit k označení výrobce dusíkatých produktů, „Lesník“ zas označí vlastníka lesů a „Stavař“ se může hodit na stavebního inženýra a pod. Jiné přezdívky mohou být víc osobní, např. „Svalovec“, „Tygr“, nebo třeba „Bavič“, čímž přátelé vyjadřují charakteristickou vlastnost člena svého klubu. Přezdívky jsou často používány v rámci slušného škádlivého humoru a jako výraz zvláštního přátelství. Ale ať už oslovujeme rotariána jménem nebo přezdívkou, je to vždy vyjádřením zvláštního osobního přátelství, tím, co otevírá dveře ke společnému odhodlání obětavě sloužit jiným.

Čtyři – dnes již pět – cest rotariánské služby

Pojem „Čtyři cesty služby“ (teď je jich už pět!) se v literatuře a v informačních materiálech Rotary vyskytuje často. „Cesty služby – Avenues of Service“ odkazují na čtyři základní složky hlavního cíle Rotary: Služba klubu, profesní služba, služba obci, mezinárodní služba a nyní ještě pátá – cesta služby mládeži. I když se o cestách služby nepíše v žádné formální části základních dokumentů Rotary, je tento koncept všeobecně přijímán jako způsob, kterým můžeme popsat prioritní oblasti činnosti Rotary.

„**Služba klubu**“ zahrnuje všechny činnosti, které rotariáni potřebují vykonávat, aby jejich klub úspěšně fungoval.

„**Profesní služba**“ odkazuje na příležitost, kterou každý rotarián má, aby ve svém klubu představil a zastupoval svoji profesi, její důstojenství a užitečnost.

„**Služba obci**“ se vztahuje na činnosti, kterými se rotariáni snaží zlepšit kvalitu života v jejich obci. Často jde o pomoc mladým či starším, postiženým, nebo těm, pro koho je Rotary zdrojem naděje na lepší život.

„**Mezinárodní služba**“ zahrnuje mnohé programy a činnosti, kterých se rotariáni účastní s cílem dosáhnout lepšího porozumění mezi národy, jimiž prokazují svoji dobrou vůli a touhu po míru. Projekty mezinárodní služby jsou stavěny tak, aby sloužily humanitárním potřebám lidí v mnoha zemích světa.

Pátá cesta „**služby mládeži**“ je zdůrazněním a oceněním významných změn, na nichž se podílela mládež a její představitelé v rámci činností zaměřených na rozvoj řídicích schopností při realizaci projektů služby obci a mezinárodní služby, nebo v rámci výměnných programů pro mládež, které ji obohacují a kterými šíří ve světě toleranci, porozumění a chápání kulturních rozdílů. Zahrnuje to projekty typu debatních stolů, Rotaract a Interact kluby, RYLA (školení v práci s týmem známé jako Rotary Youth Leadership Awards), letní školy mladých badatelů (Summer Science Schools), mezinárodní výměnu středoškoláků (Youth Exchange), program podpory mládeže (Rotary Youth Program of Enrichment), simulační model jednání Organizace spojených národů aj.

Jakmile rotarián pochopí oč jde a vydá se jednou z „cest služby“, nebo jich vyzkouší víc, podtrhuje tím význam cíle Rotary.

„The Rotarian“ a regionální časopisy Rotary

Každoročně zasvěcujeme měsíc duben časopisům Rotary – je pro nás příležitostí ocenit a podporovat čtení a využívání oficiálního časopisu RI „The Rotarian“ a dalších regionálních časopisů vytvářených ve spolupráci s vydavatelstvím Rotary World Press.

Časopis THE ROTARIAN vznikl někdy kolem roku 1911 jako komunikační nástroj šířící informace o programech a o cíli Rotary. Hlavním účelem časopisu je dodnes podpora a propagace programu Rotary. Časopis šíří informace vztahující se ke každoročně vyhlašovanému tématu prezidenta RI a k celkové filozofii jím presentované, zprávy o významných setkáních a to vždy s ohledem na oficiální téma každého měsíce v kalendáři Rotary.

„The Rotarian“ je fórem, kde lze probírat jak témata související s Rotary, tak i záležitosti obecného zájmu. Časopis slouží jako výborný zdroj informací a idejí při přípravě programů pro setkání Rotary klubů a pro distriktní konference. Mnohé články jsou věnovány přátelství mezi národy, šíření tolerance a dobré vůle k vzájemnému poroumění a poznávání. Pravidelným čtenářům se tak dostává užitečné poznání činností Rotary

a toho, jak se každý rotarián může přidat k těm, kdo již kráčí po jedné z cest služby někde jinde na světě.

Mimo časopis THE ROTARIAN se vydavatelství Rotary World Press podílí na vydávání 29 regionálních časopisů tištěných ve 21 jazycích v souhrnném objemu téměř půl milionu výtisků. Každá z regionálních publikací má svůj jedinečný styl a vlastní obsah, nicméně všechny poskytují rotariánům aktuální informace a dobré počtení nejen v měsíci dubnu, ale po celý rok.

(V našem distriktu takto slouží regionální časopis „Rotary Good News“.)

Mezinárodní odpovědnost rotariána

Jako mezinárodní organizace nabízí Rotary nejen jedinečné příležitosti, ale také zavazuje k odpovědnosti. Každý rotarián je především povinen dostát svým závazkům jako občan své vlastní země. Nicméně, členství v Rotary umožňuje rotariánům zaujímat poněkud odlišný pohled na mezinárodní otázky. Již v počátcích padesátých let minulého století byla v Rotary přijata filozofie popisující, jak by měl rotarián uvažovat na globálním základě. Podle této filozofie, *„je rotarián v mezinárodních otázkách schopen“*:

- oprostít se od pohledu z úzce národních vlasteneckých pozic a vnímat svoji sdílenou odpovědnost za rozvoj mezinárodního porozumění, šíření dobré vůle a zachování míru;
- odolat tendenci k jednání národnostně nebo rasově povýšenému;
- vyhledávat a rozvíjet společné základy pro nalezení dohody s lidmi z jiných zemí světa;
- chránit zásadu vlády práva při zachování svobody jednotlivce, umožňující radovat se ze svobody myšlení, slova a sdružování, z osvobození od pronásledování, agrese, chůlce a strachu;
- podporovat činnosti zaměřené na zlepšování životní úrovně všech lidí při vědomí toho, že chudoba na nějakém místě ohrožuje prosperitu všude jinde;
- trvat na zásadách spravedlnosti pro celé lidstvo;
- vždy se snažit o prosazování míru mezi národy a být připraven pro tento ideál něco osobně obětovat;
- vyžadovat a praktikovat přístup v duchu pochopení ve víru a světonázor jiných lidí jako projev dobré vůle na mezinárodní úrovni při vědomí o určitých základních morálních a duchovních standardech, jimiž lze zaručit bohatší a plnější život.“

Skutečným posláním každého rotariána je praktikovat tyto zásady jak ve svém myšlení, tak ve svých činech!

Když se tato filozofie formovala, bylo Rotary ještě organizací výlučně mužskou. Dnes se popis světaznalého rotariána nutně **vztahuje i na všechny ženy – členky Rotary klubů.**

Standardní Listina zásad Rotary klubu

Rotary International je z teritoriálního hlediska nejrozsáhlejší světovou organizací. Působí v 215 státech a zasahuje do sfér mnoha desítek jazyků, politických a sociálních uspořádání, zvyků, náboženství a tradic. Jak je ale možné, že i přesto pracuje těch více než 34 300 Rotary klubů na celém světě v téměř stejném stylu? Je to především v důsledku užívání standardní **Listiny zásad Rotary klubu** – jakési společné ústavy všech Rotary klubů (anglický termín je skutečně „**Standard Rotary Club Constitution**“).

Přijetí Listiny zásad Rotary klubu v její standardizované podobě je jednou z podmínek, za nichž lze převzít **Osvědčení Rotary klubu o členství v RI**. Tento dokument, osvědčující členství klubu v RI, propůjčovaný klubu prezidentem RI prostřednictvím guvernéra distriktu nebo zvláštního pověřence, označujeme také jako „**Charter RI**“. Původní text standardní Listiny zásad Rotary klubu pochází z roku 1922, od kdy se stal interní ústavou, kterou se mají řídit všechny členské kluby Rotary International.

Listina zásad Rotary klubu vymezuje pravidla řízení klubu, zavazuje klub scházet se každý týden, stanovuje postupy pro přijímání členů do klubu v rámci profesní klasifikace, vymezuje podmínky účasti členů klubu na jeho činnostech a povinnost platit členské příspěvky, jakož i pravidla týkající se veřejných záležitostí a omezení pro zaujímání politických stanovisek jménem klubu.

V době, kdy byla přijímána standardní Listina zásad Rotary klubu jako závazný základní dokument, bylo zároveň umožněno již existujícím klubům držet se zásad, podle kterých se v té době řídily. Mnohé z oněch prvotních klubů posléze podpořilo standardní zásady, ale několik klubů vzniklých před rokem 1922 se ve svých klubových záležitostech se i nadále smí řídit zásadami svých původních zřizovacích listin.

Všeobecné užívání standardní Listiny zásad Rotary klubu je jednou ze silných stránek Rotary, neboť umožňuje této mezinárodní organizaci operovat podle stejných podmínek v mnoha tisících komunit a obcí.

Patron nového člena

Stanovy Rotary International zřetelně popisují postup, jakým má být nabízeno členství v Rotary klubu perspektivním osobnostem.

Ten, kdo navrhuje přijetí nového člena klubu, se stává osobou důležitou pro další růst a rozvoj Rotary, neboť na něj nebo na ni přechází odpovědnost patrona nového člena. Bez určeného patrona by se nikdo neměl stát rotariánem. Každý jednotlivec, který připadá v úvahu pro členství v Rotary klubu, musí být osloven, zda by se chtěl přidat k Rotary; proto je na každém členovi klubu, aby se snažil vyhledat a pozvat perspektivní osobnosti.

Úlohou patrona není jen ohlásit jméno navrhovaného sekretáři klubu nebo klubovému výboru pro rozvoj členství. V Rotary sice nemáme nějaký

formální soubor povinností, jaké má patron plnit, ale mnohé kluby se řídí níže uvedeným postupem³⁾:

1. Patron pozve perspektivního nového člena na několik setkání klubu před tím, než takovému jedinci navrhne členství v klubu.
2. Patron doprovodí perspektivního nového člena na nejméně jedno setkání věnované jeho seznámení se s Rotary.
3. Patron představuje postupně nového člena ostatním členům klubu na každé schůzce během prvního měsíce.
4. Patron doporučí novému členu, aby se zapojil do některého probíhajícího projektu klubu.
5. Patron pozve nového člena na některou schůzku Interact nebo Rotaract klubu, o který pečuje jeho klub.
6. Patron poskytne novému členovi příležitost zúčastnit se některého z programů mezinárodní služby, jako je např. výměna studijních skupin (GSE) nebo organizování výměny mládeže.
7. Patron pozve nového člena, aby jej doprovodil na návštěvu některého ze sousedních klubů na první takovou náhradní schůzku, aby se obeznámil s tím, jak se při tom má chovat, a poznal výhody širšího rotariánského přátelství.
8. Patron pozve nového člena a jeho partnerku (partnera)⁴⁾ k účasti na společenské aktivitě klubu, např. na společnou večeři nebo na jinou podobnou akci při zvláštní příležitosti.
9. Patron doporučí novému členu, aby se s ním a se svým partnerem (svoji partnerkou) společně zúčastnili distriktní konference.
10. Patron je jakýmsi zvláštním rotariánským přítelem, který se stará o to, aby se nový člen stal dobrým a aktivním rotariánem.

Jakmile se nový člen plně zapojí do činnosti klubu, posílí to nejen Rotary, ale i tuto osobu samotnou.

Ženy v Rotary

Až do roku 1989 bylo v Ústavě a Stanovách Rotary International zapsáno, že členství v Rotary klubu je vyhrazeno mužům. Nicméně, již v roce 1978 pozval Rotary klub Duarte (Kalifornie, USA) tři ženy k členství v klubu. Na to reagovala Rada ředitelů RI odejmutím Osvědčení o členství v RI tomuto

*3) Dnes již **Rotary nečiní rozdílu mezi muži a ženami**. Proto všude, kde je v tomto textu užit mužský rod, je třeba rozumět i zahrnutí rodu ženského, jde-li o členství v klubu (patron/patronka, člen/členka a příslušný partner/partnerka). V češtině je užití genderově korektní formulace poněkud nepřírozené, muselo by se přenášet i do slovesných rodů, takže je v textu užitá maskulinní formulace a jen místy vložena genderově vyrovnávající forma, pokud je to zvlášť vhodné.*

4) Oficiální pozice RI k užití označení zákonného partnera rotariána (rotariánky) je v angličtině „spouse“, tedy česky „manžel/manželka“. Explicitně není povoleno užívat v angličtině termín „partner“. Je otázkou, jak se s tímto konzervativním přístupem vyrovnat v českém kulturním a právním prostředí. V překladu do češtiny je použit termín „partner“ ve významu osoby sdílející společnou domácnost.

klubu za porušení Ústavy RI. Ale klub se obrátil na soud a žaloval RI pro porušení občanských práv podle zákonů státu Kalifornie, kde je zakázána diskriminace kvůli pohlaví v jakékoli formě podnikání nebo jiného veřejného působení. Odvolací soud a Nejvyšší soud Kalifornie podpořily pozici RC Duarte v tom smyslu, že RI nemůže odejmout Osvědčení o členství v Rotary jen za to, že klub přijal za členky ženy. Nejvyšší soud Spojených států amerických opřel svůj výrok o názor, že Rotary kluby slouží zvelebování „podnikání“ a svým způsobem jsou proto organizací veřejného charakteru. Díky tomu bylo od roku 1987 umožněno členství v Rotary i ženám ve všech státech, kde platí obdobný status „veřejné působnosti“. Změna v Ústavě RI byla v tomto smyslu provedena Legislativním sněmem RI v roce 1989, který odhlasoval odstranění onoho vymezení, že Rotary kluby jsou „výlučně určeny mužům“. A od té doby působí v klubech již mnoho žen, a nichž mnohé sloužily jako členky představenstva klubu nebo působily ve vedení distriktu ve všech zemích světa.

(Distriktní guvernérkou Distriktu 2240 byla v roce 2008–2009 Jozefa Poláková a v roce 2013–2014 je jí Irena Brichta; řada žen sloužila jako asistentky distriktního guvernéra, o pozicích prezidentek klubů ani nemluvě.)

Světové sídlo RI

Sídlo Rotary International bylo vždy v Chicagu ve státu Illinois, USA. Prvních sedm kanceláří Sekretariátu bylo v centru města. V roce 1954 si RI postavilo novou budovu v chicagkém předměstí Evanston. Budova stačila potřebám Sekretariátu RI až do osmdesátých let minulého století, dokud nedošlo k jeho zahlcení administrativou v důsledku nárůstu aktivit podporovaných Nadací Rotary a programem PolioPlus. Sídlo Rotary bylo přeplněné a řada zaměstnanců byla nucena pracovat na dalších místech v okolí centrály.

V roce 1987 byla získána nová budova v centru Evanstonu o osmnácti podlažích, jejíž kapacita by měla vyhovovat rostoucím nárokům Rotary na řadu následujících let. Tato budova z oceli a skla, postavená v roce 1977 poskytuje 37 160 m² kancelářských prostor a další užité plochy. Rotary International sice budovu koupilo, ale téměř polovinu kapacity pronajímá komerčním společnostem, dokud nebude třeba ty prostory uvolnit pro další vlastní potřeby Rotary. V budově je také zasedací síň pro 190 sedících, je tam velké podzemní parkoviště a bufet pro 300 sedících zákazníků, a samozřejmě také kancelářská místa pro 500 zaměstnanců Světového centra RI. Na 18. podlaží je vlastní sídlo řídících složek, tj. Rady ředitelů RI, Správní rady Nadace Rotary, výborů RI a Nadace Rotary a k tomu všemu jsou tam ještě kanceláře úřadujícího prezidenta RI, budoucího a bezprostředně následujícího prezidenta RI, předsedy správní rady Nadace Rotary a generálního sekretáře RI.

Budova nese hrdé jméno „**One Rotary Center**“ a je skutečným centrem přispívajícím k efektivní práci celého Rotary International.

Sekretariát Rotary International

Mnozí rotariáni chápou slova „sekretariát RI“ jako synonymum pro Světové centrum RI. Ve skutečnosti má však tento pojem mnohem širší souvislosti. Sekretariát RI zahrnuje nejenom Světové centrum RI, tedy sídlo mezinárodní organizace Rotary International, ale zároveň zaměstnává více než 600 osob zajišťujících hladký a efektivní chod RI. Sekretariát, to je samozřejmě činnost generálního sekretáře RI a jemu podřízených osob, ale také jde o sedm mezinárodních kanceláří RI (původně nazývaných oblužná centra) rozmístěných po světových kontinentech a jejich zaměstnance, jakož i o zaměstnance Nadace Rotary. Účelem Sekretariátu je sloužit klubům, distriktům a činovníkům Rotary International a Nadace Rotary.

Světové centrum RI v budově s poštovní adresou „One Rotary Center, Evanston, Illinois, USA“, je rovněž adresou oficiálního sídla Sekretariátu RI a tedy i RI samotního a jeho Nadace Rotary.

Pokoj č. 711 – tam se narodilo Rotary

Číslovka 711 má pro Rotary zvláštní význam. V místnosti č. 711 ve starém domě Unity, původně stojícím v ulici Morth Dearborn s číslem popisným 127 v centru Chicaga, vzniklo Rotary. Byla to kancelář inženýra Gustava Loehra, který jí poskytl ke schůzce, na níž se spolu s ním Paul Harris, Silvester Schiel a Hiram Shorey sešli k diskusi o myšlence založit klub profesionálů a podnikatelů.

Několik rotariánů z Chicaga vynaložilo značné úsilí a snahu, aby se tato místnost zachovala a restaurovala do její autentické podoby z roku 1905. Po řadu let byl Pokoj č. 711 udržován jako miniaturní muzeum Rotary z dobrovolných příspěvků rotariánů z celého světa, kteří se za tím účelem sdružili do Klubu 711 Paula Harrise. Ten pak poskytl finanční prostředky na pronájem, údržbu a zachování Pokoje č. 711. V roce 1989, když se chystalo stržení domu Unity, rozmontovali členové Klubu 711 pečlivě zařízení místnosti a uložili vše do skladu. Tak to zůstalo do roku 1994, kdy obnovený Pokoj č. 711 našel své stálé místo ve světovém sídle RI v Evanstonu, kde je teď tento kus historie Rotary pečlivě udržován.

Co ještě bylo v Rotary poprvé?

- Rotary se stalo vícejazyčnou organizací v roce 1916, kdy byl založen první klub v zemi s jiným, než anglickým místním jazykem – bylo to v Havaně na Kubě, kde se mluví španělsky.
- Rotary založilo „Nadační fond – Endowment Fund“ v roce 1917 – předchůdce dnešní Nadace Rotary.

- Rotary přijalo jméno „Rotary International“ v roce 1922 – tím bylo nahrazeno jméno „International Association of Rotary Clubs – Mezinárodní sdružení Rotary klubů“.
- Rotary zavedlo ocenění Paul Harris Fellows Award v roce 1957 – to náleží každému, kdo přispěje Nadaci Rotary částkou US\$ 1 000 a vyšší.
- Rotary klubem, který se poprvé začal pravidelně scházet každý týden, byl RC Oakland v Kalifornii, USA – jde o klub s pořadovým číslem 3.
- Rotary znak se objevil na pamětní poštovní známce poprvé v roce 1931 u příležitosti Světového kongresu Rotary ve Vídni.
- Vlajčku Rotary klubu při Centru kosmických výzkumů v Houstonu vzal s sebou na let kolem Měsíce astronaut Frank Borman – člen tohoto klubu.
- První Světový kongres Rotary International konaný mimo území Spojených států amerických se odehrál v roce 1921 ve skotském Edinburghu.
- První hlavou státu, která kdy oslovila Světový kongres Rotary International byl Prezident USA Warren G. Harding v roce 1923 v St. Louis.

Měsíc světového porozumění

Měsíc únor má v kalendáři Rotary zvláštní postavení, neboť je označován jako měsíc mezinárodního porozumění. Je to zároveň měsíc, v němž si připomínáme výročí první schůzky Rotary, konané dne 23. února 1905. Tento výroční den dnes nazýváme *Den světového porozumění a míru*. Rada ředitelů RI žádá Rotary kluby, aby si v měsíci mezinárodního porozumění naplánovaly odpovídající program na některou ze svých schůzek a zorganizovaly nějakou aktivitu podtrhující „důležitost porozumění a dobré vůle pro světový mír“. V únoru si proto mnohé kluby zvou k přednášce hosty ze zahraničí, nebo studenty z výměny mládeže či přednášející ze škol a universit, účastníky předcházejících výměn studijních skupin (GSE), nebo diskutují nad tématy globálního významu, organizují kulturní pořady prezentující mezinárodní performance a pod. Mnohé kluby využívají toto období k zahájení projektů mezinárodní služby nebo navazují kontakt s Rotary klubem v zahraničí. Je to měsíc vhodný k zahájení přátelské výměny mezi rotariány nebo k připomenutí potřeby podporovat program Nadace Rotary.

Měsíc mezinárodního porozumění je příležitostí pro každý klub k zamýšlení se nad trvalým úsilím Rotary o projevy dobré vůle, podporu mírových řešení a vzájemného porozumění mezi národy světa, příležitostí k plánování a propagaci takových aktivit.

Princip profesní klasifikace

Členství v Rotary je v zásadě založeno na „profesní klasifikaci“. Klasifikace vymezuje různá uznávaná povolání, druhy podnikání nebo služeb, kterými

rotariáni slouží společnosti. Princip profesní klasifikace je jen specifitější a přesnější vyjádření téhož.

Při vymezování profesního zařazení rotariána je třeba se seznámit se seznamem „základních nebo uznávaných oborů podnikání a povolání“ a zvážit, do které z kategorií spadá hlavní nebo všeobecně známá činnost firmy, společnosti nebo instituce, s níž je aktivní člen Rotary klubu spojován.

Je třeba zdůraznit, že pro zařazení rotariána do profesní kategori je důležitá služba, která je daným povoláním nebo postavením poskytována společnosti, nikoli postavení či funkce konkrétního jednotlivce. Jinými slovy řečeno, jde-li o prezidenta banky, pak nebude tento rotarián profesně zařazen jako „prezident banky“, ale jako činný v oboru „bankovníctví“. V rámci zásad profesní klasifikace je rovněž přípustné oddělovat odlišitelné činnosti, jako např. výrobu, distribuci, prodej nebo obslužné činnosti. Klasifikace může rovněž zahrnout i odlišitelné a nesouvisející členění v rámci velké společnosti nebo univerzity působící na území, k němuž se klub vztahuje, jako třeba na fakultu ekonomie a fakultu inženýrství. Respektování principu profesní klasifikace je důležité, neboť je tak zajištěno, aby každý Rotary klub co nejlépe reprezentoval průřez podnikatelskými a profesními aktivitami v dané obci.

Výměna vlaječek klubů

Jednou z pěkných tradic mnoha Rotary klubů je výměna klubových vlaječek, vlajek nebo obdobných symbolů. Rotariáni cestující do vzdálenějších míst si často s sebou berou klubové vlaječky, aby je mohli vyměnit při náhradní návštěvě jiného klubu jako upomínku na přátelské setkání. Mnohé kluby potom vystavují zajímavě provedené vlaječky na svých schůzkách nebo při distriktních akcích.

Rada ředitelů Rotary International na tuto populární výměnu reagovala pozitivně již v roce 1959 a doporučila, aby se kluby účastnící se těchto výměn pečlivě zamyslely nad provedením své klubové vlaječky. Ta má být odlišná od jiných a vyjadřovat něco charakteristického pro obec a zemi, kde klub působí. Lze doporučit, aby se na vlaječce objevilo vyobrazení, heslo nebo jiné symbolické vyjádření teritoriální působnosti klubu.

Rada ředitelů rovněž zvažovala finanční zátěž, kterou taková výměna může pro některé kluby představovat. To se týká zejména klubů v místech často navštěvovaných rotariány, kteří klub navštíví kvůli náhradní účasti a přitom požadují výměnu vlaječky. Rozhodně by se mělo k výměně vlaječek přistupovat strážlivě a umírněně, aby tento zvyk nenarušil hlavní poslání klubu – organizovat nezištnou službu. Přesto je výměna klubových vlaječek přijímána jako velmi milý zvyk, zvláště když kreativně a umělecky citlivě pojatá vlaječka něco zajímavého vypovídá o tom, čeho si daná obec váží. Jde o významnou tradici Rotary, která slouží jako hmatatelný symbol našeho mezinárodního přátelství.

Neplnění pravidel účasti na schůzkách a projektech klubu

Listina zásad Rotary klubu rozlišuje tři situace, za kterých může být členství rotariána automaticky ukončeno pro neplnění pravidel účasti na schůzkách nebo aktivitách klubu. Předně se to může stát, pokud se člen zúčastnil méně než 50 % schůzek vlastního nebo náhradního klubu v průběhu půlroku, aniž by věnoval alespoň 12 hodin svého času účasti na některém z projektů klubu. Druhá možnost, kdy se to může stát, vznikne neúčastí člena na více než 30 % schůzek jeho vlastního klubu v každém půlroce, aniž by se přitom angažoval v některém z projektů klubu. Až do června 2013 nebylo možné osobní přítomnost na schůzce nahradit osobní účastí na klubových projektech. To změnilo rozhodnutí Legislativního sněmu RI z dubna 2013. Podstatné je, že členství v klubu může být ukončeno z kteréhokoli z uvedených důvodů, pokud by předem představenstvo klubu neuznalo, že svou neúčast člen přijatelně a dostatečně zdůvodnil.

Platí také třetí pravidlo: Když se člen čtyřikrát za sebou nezúčastní pravidelné schůzky klubu, upozorní ho představenstvo klubu na to, že taková neúčast může být považována za žádost o ukončení členství v klubu. Představenstvo pak může většinou svých členů rozhodnout o ukončení členství takového člena nebo členky. Platí však nově také ustanovení, podle kterého může představenstvo klubu uznat nemoc jako závažnou omluvu pro celoroční neúčast na činnostech klubu.

Někomu tato pravidla mohou připadat nadměrně přísná. Nicméně, účast na schůzce klubu je jednou ze základních povinností toho, kdo přijme členství v Rotary klubu. Zásady Rotary pouze zdůrazňují, že Rotary je organizace, pro kterou je přímá a pravidelná účast členů na schůzkách a programech klubů zásadní a významnou hodnotou. Neúčastní-li se člen schůzek klubu, ani jeho projektů, vytrácí se jeho osobní vtaž k ostatním členům klubu. Přítomnost na schůzkách klubu a osobní účast na klubových projektech je považována za klíčovou složku působnosti člena v klubu a za podmínku úspěšné působnosti každého Rotary klubu jako celku.

Neobvyklé náhradní klubové schůzky

Kteří rotariáni to mají na náhradní klubovou schůzku nejdál? Pokud hádáte, že to platí pro 34 členů RC Papeete na tichomořském ostrově Tahiti, pak máte pravdu. Jejich klub je nejbližší od všech ostatních.

Nejjihněji položeným klubem je RC Base Marambio-AntArctida v Antarktidě. Kdybyste chtěli navštívit nejsevernější klub, museli byste cestovat za RC Svalbard, na ostrově Svalbard daleko na sever od norské pevniny.

Říká se, že nějaké setkání Rotary probíhá kdesi na světě každou hodinu každý den. Pokud byste se chtěli zúčastnit alespoň jedné schůzky každého Rotary klubu, potřebovali byste asi víc než 80 let k návštěvě všech těch více než 31 tisíc Rotary klubů rozestých po zeměkouli. Za tu dobu by ale bezesporu vznikly tisíce dalších klubů, které by bylo třeba navštívit.

Něco z geografie Rotary

- Víte, že schůzky RC Brno se konají západněji než schůzky RC Wien?
- Věřili byste, že schůzky klubů v kanadském Montrealu se konají jižněji, než schůzky klubů v Praze, nebo že Evanston je jižněji než Bratislava a severněji než Řím?
- Víte, že existuje 69 Rotary klubů se slovem „Tokyo“ v jejich názvu?
- Co spojuje RC Quito, RC Ecuador, RC Libreville, RC Gabon, RC Singapore a RC Kampala v Ugandě? Správně jste odpověděli, že všechny ty kluby se scházejí téměř na rovníku.

Sdílení hodnot Rotary s novými členy

Víte, kterou povinnost či odpovědnost nedokáže většina rotariánů plnit? Platit členské příspěvky? Chodit na schůzky? Přispívat na klubové projekty? Účastnit se aktivit klubu a jeho projektů? Ne, ne – nic z toho to není! Ze všech závazků, které na sebe rotarián bere vstupem do klubu, se nejméně daří plnit „sdílení hodnot Rotary“.

Rotary International se zřetelně hlásí k tomu, že každý jednotlivý rotarián má „*povinnost sdílet hodnoty Rotary s ostatními a pomáhat růstu Rotary tím, že doporučuje kvalifikované osoby k členství v Rotary klubu*“.

Odhaduje se, že méně než 30 % členů většiny Rotary klubů se nikdy ani nepokusilo navrhnout nového člena. Proto je v každém klubu mnoho rotariánů, kteří jen zřídka kdy hovoří s ostatními o kladných zkušenostech z členství v Rotary.

Ústava RI v části týkající se členství v klubu stanoví: „*Každý klub má pečlivě rozložené členství tak, aby v něm nepřevažovala žádná profese nebo druh podnikání*“. Ale stačí se jen podívat do stránek místního telefonního seznamu nebo do seznamu obchodní komory, aby vyšlo najevo, že většina klubů ani zdaleka nepřizvala k členství v Rotary všechny místní podnikatele nebo profesionály. Jednou ze zásad Rotary je však spravedlivé a rovnoměrné zastoupení všech povolání a druhů podnikání mezi členy klubu, odpovídající obci, v níž klub působí. Aby mohly Rotary kluby správně v obci působit, musí zahrnovat všechny profese a typy podnikání, které se v obci vyskytují. Ale jen rotarián může doporučit k přijetí do klubu svého zákazníka, souseda, klienta, dodavatele, nadřízeného, příbuzného, společníka, specialistu či jinak kvalifikovanou osobu.

Berete vážně své závazky ve sdílení hodnot Rotary? Není to tak složité, a každý by měl vědět přinejmenším o jedné osobě, která by měla být v Rotary!

Tolerance rozdílů

Občas míváme pokušení kritizovat zákony, zvyky a tradice jiných zemí, které se nám zdají zvláštní nebo odporující tomu, nač jsme sami zvyklí. Může se ale stát, že nelegální praktiky nebo zvyky podle tradic určitého národa mohou být zcela přijatelné pro příslušníky jiného národa. Jako

členové mezinárodní organizace, která je oddaná šíření mezinárodního dorozumění a podpoře míru, bychom se, jako rotariáni, měli zdržet posuzování našich rotariánských přátel a občanů jiných států, pokud se nám jejich chování zdá neobvyklým.

Rotary zaujímá již více než půl století k tomuto dilematu mezinárodních vztahů zřetelnou pozici: V roce 1933 bylo přijato stanovisko, podle kterého se uznává, že některé aktivity a místní zvyky mohou být legitimní a přijatelné v některých státech, zatímco v jiných státech tomu tak být nemusí. Rotariáni se mají řídit následující výzvou k toleranci: „*Rotariáni všech zemí jsou si těchto skutečností vědomi a budou se vědomě vyhýbat kritice zákonů a zvyků jedné země rotariány jiné země*“. Je to rovněž varováním před „*pokusy rotariánů jednoho státu dostávat se do konfliktu se zákony a zvyky jiného státu*“.

Protože se snažíme upevňovat svazky založené na porozumění, dobré vůli a přátelství, jsou uvedená varování dobrou radou a stojí za to se jimi řídit.

Profesní služba

Profesní služba (**Vocational Service**) je „druhou cestou služby“. Žádná další charakteristika Rotary není tak úzce spjata s každým členem, jako osobní závazek representovat svoji profesi nebo zaměstnání a být příkladem v dodržování vysokých etických standardů a úcty k poctivé práci. Programy profesní služby zahrnují takové činnosti, jejichž cílem je zlepšit podnikatelské vztahy zlepšováním kvality obchodu, výroby, respektive konkrétního povolání.

Rotariáni vycházejí z přesvědčení, že každý člověk přispívá něčím podstatným k lepšímu stavu společnosti svou poctivou prací podnikatele nebo profesionála.

Profesní služba se často projevuje formou vedení mladých lidí v jejich kariéře, poskytováním informací o možnostech zaměstnání a rady či podpory při výběru profese. Některé kluby sponzorují kariérní semináře na středních školách. Mnohé další zdůrazňují úctyhodnost zaměstnání tím, že oceňují příkladné služby jednotlivců pracujících pro obec. Mladým lidem, kteří nastupují do zaměstnání rotariáni často doporučují seznámit se s užitečností testu čtyř otázek a připomínají jim etické a další chvályhodné filozofie daného oboru podnikání nebo daného povolání. Rozhovory o výkonu povolání a diskuse o podnikatelské činnosti jsou rovněž typickými programy profesní služby u některých klubů.

Nehledě na způsoby, jakými se vyjevuje profesní služba, vyjadřují rotariáni užíváním loga profesní služby (viz obr. 3), že „*oceňují význam a hodnotu všech užitečných povolání*“ a své odhodlání podporovat „*vyšoké etické standardy v podnikání a ve výkonu povolání*“. To je důvod, proč je druhá cesta služby tak důležitá pro každý Rotary klub.

Rotariánské Aničky

V mnoha Rotary klubech na světě nazývají ženy členů nebo manželé členek laskavým označením „Rotariánské Aničky“. Tohle označení nebylo nikdy myšleno jako podceňující; mělo spíš připomínat jednu historickou událost v životě RI: Někdy v roce 1914 nastupovali rotariáni ze San Francisco Rotarians do zvláštního vlaku, kterým se vypravili na Rotary kongres konaný v texaském městě Houston. Tehdy se té významné události Rotary účastnilo jen málo žen, takže teprve když vlak cestou zastavil v Los Angeles, přistoupila jako jediná žena manželka rotariána Bru Brunniera. Když pak vlak nabíral další delegáty směřující na kongres, byla paní Anna Brunnierová představována jako rotariánská Anička. No a to pak vedlo k označování „*rotariánské Aničky*“.

Když pak kluby ze západu USA zvaly v Houstonu rotariány na další kongres v San Franciscu, vzniklo několik nápěvků, které se chystali zapívat. Jeden z rotariánů složil písničku „Rotary Anička“. Když vlak dojel do Houstonu, vítala rotariány ze západního pobřeží delegace místních rotariánů. Jedním z vítajících byl také Guy Gundaker z Philadelphie, jehož manželka se také jmenovala Anna. V průběhu dojemné vítací ceremonie začal někdo zpívat „Rotary Aničku“. Obě drobné dámy, Anna Brunnier a Anna Gundaker se najednou octly na ramenech mužů, kteří je nesli kolem haly. Přítomným se moc zalíbilo to označení dané oběma Annám. A pak se to označení začalo používat pro všechny přítomné manželky rotariánů a je to i důvod, proč se označení „rotariánské Aničky“ tak ujalo.

Guy Gundaker se stal prezidentem Rotary International v roce 1923 a Bru Brunnier byl zvolen prezidentem RI v roce 1952. Takže se obě původní Rotariánské Aničky staly posléze „prvními dámami“ Rotary International.

Rozjímání na začátku schůzky klubu

Mnohé Rotary kluby začínají svoji schůzku nějakou citací a pak chvíli meditují. Obvykle se nejedná o citace související s nějakou konkrétní vírou nebo náboženskou orientací. Rotary uznává skutečnost, že rotariáni v různých částech světa mohou vyznávat nejrůznější filozofické názory nebo náboženská vyznání. Ta jsou plně respektována a nic v Rotary nikomu nebrání držet se svých přesvědčení.

Na mezinárodních shromážděních a kongresech Rotary je zvykem věnovat chvíli tichému rozjímání. S úctou ke všem náboženským vyznáním a v duchu tolerance k širokému spektru osobních názorů je každému otevřena možnost hledat svou vlastní cestu k pocitu klidu v duši. Zúčastnit se spolu s tisíci rotariánů této mezinárodní „tiché meditace“ je velmi inspirující. A je také zvykem, že i jednání mezinárodní Rady ředitelů a výborů RI začínají chvílí tiché meditace. Tou chvílí soustředění demonstruje Rotary svůj respekt k víře a světonázoru každého ze svých členů, ať jsou odkudkoli na světě.

Ale protože každý Rotary klub je zcela autonomní, je taková praxe zahajovat schůzky rozjímáním, modlitbou či jinou formou společného zamyšlení výlučně záležitostí tradice a místních kulturních zvyků konkrétního klubu. Přitom je třeba, aby se takové rituály spojené se schůzkou konaly způsobem, který neuráží náboženské citění a postoje žádného z členů klubu a aby byly svojí podstatou zcela neutrální z hlediska víry a životní filozofie.

Zpíváme v klubu?

Harry Ruggles byl pátým z mužů, kteří se připojili k debatám svolávaným Paulem Harrisem, z nichž se pak vyvinul první Rotary klub v Chicagu v roce 1905. Harry rád zpíval, což byla tehdy, na začátku 20. století v USA, docela populární záliba. Na jedné z prvních schůzek tehdejších zelenáčů vyskočil Harry na židli a všechny přítomné vyzval, aby s ním začali zpívat.

Sborový zpěv se tak stal brzo tradiční součástí každého setkání Rotary. Ten zvyk se začal šířit mezi mnohé kluby v USA a dosud je populární společnou aktivitou na nejrůznějších setkáních Rotary v tak rozdílných zemích, jako je stát Illinois v USA, Austrálie, Japonsko, Nigérie, Nový Zéland nebo Česko. Některé kluby zahajují svoji schůzku známou národní písní, jinde se zpívá dokonce státní hymna. Takové společné zpívání se však vyskytuje jen velmi zřídka v evropských Rotary klubech, v Jižní Americe a v Asii.

Oficiální seznam Rotary

Jak zjistit, kdy a kde se schází RC Toowoomba, RC Trebišov nebo RC Recklinghausen? Stačí nahlédnout do Oficiálního seznamu Rotary International. Je to každoročně vydávaná publikace o více než 800 stranách, na nichž je shrnuta právě platná základní informace o činovnících a klubech RI. O každém z více než 34 tisíců klubů se tam dozvíme, jaký je čas a místo jejich pravidelných schůzek.

Počínaje RC A'Famosa Malacca v Malajsii až po RC Žilina na Slovensku uvádí Oficiální seznam jména, poštovní a elektronické adresy prezidenta a sekretáře klubu (pokud jsou k dispozici) spolu s počtem členů klubu a datem klubového *charteru*, tj. dnem, kdy byl klub přijat do RI.

Oficiální seznam obsahuje také důležité informace o více než pěti stech Rotary distriktech a také o skladbě a účelu všech oficiálních výborů a pracovních skupin RI. Uvedena jsou tam jména a adresy členů současné Rady ředitelů a Správní rady Nadace Rotary a také všech předchozích Rad. Je tam též seznam všech předchozích prezidentů RI s jejich tematickým heslem pro příslušný rotariánský rok.

Užitečný je také seznam hotelů z celého světa a oprávněných prodejců Rotary produktů. Je to skvělá příručka pro navazování rotariánských kontaktů na cestách. Seznam je dostupný v tištěné podobě nebo na CD. Lze

jej objednat v sídle RI nebo u kterékoli RI kanceláře. RI zasílá tento seznam všem distriktním guvernérům.

Informaci o místě a čase pravidelných schůzek Rotary klubů mohou registrovaní rotariáni získat na portále RI *MyRotary* v části Výuka a odkazy – *Learning and Reference* a tam pod odkazem na Oficiální seznam – *Official Directory*.

A jen tak mimochodem, RC Toowoomba v Perthu v Austrálii se schází každé pondělí v 18:00, RC Trebišov v pondělí v 20:00 a německý RC Recklinghausen také o pondělcích, ale v poledne, ve 13:00. Třeba se hodí to vědět, ne?

Příležitosti k navazování přátelství

Rotariáni jsou povětšinou úspěšní profesionálové, protože umí naslouchat a poznají, když se objeví nová příležitost, která stojí za využití. Každý týden je jim dávana příležitost k navázání rotariánského přátelství, ale ne každý z členů Rotary klubu si to možná uvědomuje.

Každotýdenní schůzky klubů představují zvláštní privilegium dané členstvím v Rotary. Je to příležitost setkat se s přáteli, přijímat jako hosty osobnosti, které jste předtím neznali a sdílet vaše osobní přátelství s ostatními členy klubu.

Rotary kluby, o nichž se říká, že jsou „přátelské“, se obvykle řídí několika jednoduchými pravidly. Doporučují svým členům sedat si každý týden na jiné místo nebo k jinému stolu, mít za souseda dalšího z členů, s nímž se ještě neznají tak dobře, jako s ostatními osobními přáteli, snažit se ke svému stolu přizvat některého z nových členů klubu nebo hosta, snažit se konverzovat se všemi kolem stolu a nejenom v tichosti jíst nebo si něco šeptat s osobou co sedí vedle. Má být ctí rotariána znát se dobře se všemi členy klubu.

Pokud se rotariáni řídí těmito pěti jednoduchými pravidly, objeví se každý týden další zajímavá příležitost k navázání přátelství. A zanedlouho pak rotariáni zjišťují, že vřelé a osobní přátelství je základem, na němž vyrůstá každý opravdu dobrý Rotary klub.

Druhy členství

Rozlišujeme dva druhy členství v Rotary klubu – aktivní a čestné.

Aktivním členem je osoba, která byla za člena klubu zvolena v rámci profesní klasifikace vzhledem ke svému povolání nebo druhu podnikání a která má všechna práva, plní všechny povinnosti a užívá všech výhod členství v rozsahu Ústavy a Stanov RI. Aktivní členové mohou zastávat funkce ve svém klubu a také sloužit RI na distriktní nebo mezinárodní úrovni. Očekává se od nich, že plní požadavky na účast na schůzkách klubu, platí členské příspěvky a do klubu přivádějí nové kandidáty členství.

Čestné členství v Rotary lze nabídnout osobám, které se zasloužily pozoruhodnou službou při šíření ideálů Rotary. Volba čestným členem je

platná jen po dobu určitou a musí být obnovována, aby platila dlouhodobě. Čestní členové nemohou doporučit nové členy klubu nebo zastávat klubové funkce a jsou osvobozeni od docházkové povinnosti a platby členských příspěvků.

Čestnými členy Rotary klubů bylo mnoho vynikajících hlav států, cestovatelů, spisovatelů, skladatelů, hudebníků, kosmonautů a dalších veřejně působících osobností. Za mnohé můžeme jmenovat československého prezidenta Masaryka, krále Gustava Švédského, krále Jiřího VI Anglického, krále Badouina Belgického, krále Hassana III Marockého, britského premiéra Sira Winstona Churchilla, humanitárního lékaře Alberta Schweitzera, letce Charlese Lindbergha, skladatele Jeana Sibelia, cestovatele Sira Edmunda Hillaryho a Thora Heyerdahla, vynálezce a podnikatele Thomase Edisona, Walat Disneye, premiérku Velké Británie Margaret Thatcher, jakož i celou řadu prezidentů Spojených států amerických.

Členství v Rotary International

Pokud se zeptáte rotariána, zda patří k Rotary International, pak ta osoba nejspíš s jistými rozpaky odpoví „*No samozřejmě, že jsem členem Rotary International*“. Ale v tomto případě se takový jednotlivý rotarián z formálního hlediska mylí. Žádný jednotlivý rotarián nemůže být členem Rotary International!

Vysvětlení tohoto zdánlivého protikladu je nasnadě. Zřizovací dokumenty RI stanoví, že členství v Rotary International náleží výhradně Rotary klubům. K organizaci, kterou nazýváme Rotary International náleží přes 34 300 Rotary klubů z více než 215 států.

Rotary klub sestává z osob kvalifikovaných tím, že se těší dobré pověsti pro svůj charakter, mají vynikající postavení ve svém povolání nebo podnikání a vykonávají nebo před odchodem do důchodu vykonávali řídicí nebo jinak významnou výkonnou pozici. Rotarián je členem klubu – klub je členem Rotary International. Toto formální rozlišování není každému samozřejmé, ba mnozí rotariáni si jej ani nejsou vědomi, ale málokdy je zdrojem problémů nebo komplikací. Nicméně to vysvětluje, proč Rada ředitelů RI ukládá úkoly klubům, nikoli jednotlivým rotariánům.

Kdyby se vás někdo zeptal, jestli patříte k Rotary International, pak by vaše nejpřesnější odpověď byla „*Ne, ale jsem členem Rotary klubu, a ten je členem RI*“. Ale sotva bude někdo tomu rozdílu rozumět a ve skutečnosti na tom sotva bude někomu zase tolik záležet.

Distriktní guvernér

Guvernér Rotary distriktu plní velmi významnou funkci ve světě Rotary. Je jediným činovníkem Rotary International s působností v geografickém území tvořícím tzv. Rotary distrikt, který obvykle zahrnuje 45 a více Rotary klubů. Distriktní guvernéri absolvují intenzivní školení na celosvětovém

Mezinárodním shromáždění RI a po dobu své funkce zajišťují jakousi „kontrolu kvality“ mezi 34 300 Rotary kluby na této planetě. Odpovídají za dodržování vysoké kvality působnosti klubů v rámci jim svěřených distriktů.

Distriktním guvernérem je velmi zkušený rotarián, který velkoryse věnuje celý rok dobrovolně přijaté vedoucí roli, která jej zavazuje uskutečnit alespoň jednu oficiální návštěvu každého klubu v distriktu. Guvernér je vybaven přehledem o probíhajících programech Rotary, je poučen o účelu Rotary, jeho pravidlech a cílech a je obvykle též osobností uznávanou v jejím povolání, ve společenských kruzích a v Rotary klubu. Guvernér je povinen dohlížet na zakládání nových klubů a posilovat kluby již existující. Má celou řadu specifických povinností směřujících k tomu, aby kvalita Rotary v distriktu neklesala a odpovídá za propagaci a zavádění všech programů a aktivit vyhlášených prezidentem RI a Radou ředitelů RI.

Distriktní guvernér plánuje a řídí distriktní konferenci a další zvláštní akce distriktu. Guvernér rovněž dbá na to, aby statutární dokumenty klubů a distriktu byly v souladu s platnými stanovami RI⁵⁾.

Role asistentů distriktního guvernéra

Funkce asistenta distriktního guvernéra (ADG) byla vytvořena v roce 1996 jako jeden z klíčových prvků Plánu vedení distriktu, což je organizační struktura platná pro všechny distrikty, přijatá Radou ředitelů RI ve snaze pomoci distriktním guvernéřům v podpoře klubů jim svěřeného distriktu.

Asistenty distriktního guvernéra jmenuje distriktní guvernér, aby mu pomáhali spravovat určené kluby. Tito významní vedoucí činitelé Rotary pomáhají nastupujícím prezidentům klubů připravit se na svůj rok a na oficiální návštěvu distriktního guvernéra, radí klubům, jak strategicky dosahovat stanovených cílů a alespoň čtyřikrát za rotariánský rok mají každý ze svěřených klubů navštívit.

Asistenti distriktního guvernéra mohou klubům zprostředkovat mnohem bezprostřednější podporu. Tvoří také základnu dobře připravených vedoucích činitelů, z níž jsou obvykle vybíráni budoucí distriktní guvernéři. Asistent distriktního guvernéra je důležitým zdrojem informací jak pro kluby, tak pro distriktního guvernéra samotného – pomáhá zajistit hladký chod všeho co se děje v distriktu.

Mezinárodní shromáždění RI

Mezinárodní shromáždění RI se koná každý rok před 15. únorem za účelem přípravy distriktních guvernéřů zvolených pro nadcházející rotariánský rok. Setkávají se na něm příští guvernéři z celého světa, aby se připravili na převzetí svých funkcí od 1. června téhož roku. V doprovodu svých manželek nebo manželů se přes 530 příštích guvernéřů stává hosty

---

5) Platí od 1. 7. 2013

zkušených činovníků Rotary po doby jednoho týdne naplněného školeními a motivačními schůzkami. Na shromáždění se setkávají s tím rotariánem, který bude v době jejich guvernérské služby prezidentem RI, a od něj se dozvědí o jednotícím tématu pro organizování aktivit Rotary na celém světě a v jejich distriktech přijatých pro jejich funkční rok.

První Mezinárodní shromáždění RI se konalo v Chicagu, stát Illinois, USA, v roce 1919. Později byla tato školicí shromáždění nastupujících distriktních guvernérů situována do Lake Placid ve státě New York, USA, Kansas City ve státě Missouri, USA, do Boca Raton na Floridě, USA, do Nashville ve státě Tennessee, USA a do Anaheimu, ve státě Kalifornie, USA.

V posledních letech je Mezinárodní shromáždění RI svoláváno do San Diega na jihu státu Kalifornie, USA. Ale bez ohledu na místo konání, nápis vítající jeho účastníky nad vchodem do hlavního sálu zůstává stejný po celá léta: „*Enter to learn ... go forth to serve*“, čili „*Vstup aby ses poučil... jak dále sloužit*“.

Distriktní školicí shromáždění (do konce června 2013 jen „distriktní shromáždění“)

Vzhledem ke každoroční výměně na vedoucích pozicích v Rotary je věnována zvláštní pozornost tomu, aby se všem budoucím činovníkům všech 34 300 klubů dostalo odpovídajících instrukcí ohledně úloh, které je čekají. Každoroční distriktní školicí shromáždění – jak je toto pravidelné setkání nastupujících funkcionářů klubů známé dříve pod názvem Distriktní shromáždění označováno po jednání Legislativního sněmu RI z dubna roku 2013 – je nejdůležitější přípravnou akcí v každém Rotary distriktu na světě.

Distriktní školicí shromáždění činovníků klubů má své účastníky motivovat a inspirovat. Poskytuje informace o Rotary a přináší nové myšlenky nastupujícím prezidentům a sekretářům, předsedům klubových výborů a dalším činovníkům klubů. Obvykle na něm nejzkušenější rotariáni distriktu zaslíbeně diskutují s účastníky o všech fázích správy Rotary a o organizaci projektů nezištné služby. Seminář poskytuje svým účastníkům cenné náměty směřující ke zlepšení činnosti klubu a přináší inspirace k tomu, jak učinit rotariánský život zajímavějším. Leckde je zvykem zvat na toto vzdělávací shromáždění až osm nebo deset delegátů z každého klubu. V územně rozlehlejších distriktech je to někdy obtížné a nákladné a tak se hledají jiné způsoby, jak tuto nezbytnou činnost nahradit.

Na distriktním školicím shromáždění bývá prostor pro vystoupení nastupujícího guvernéra. Obvykle v něm představí programové téma a heslo nastupujícího prezidenta RI a také cíle distriktu a plán, jak hodlá napomáhat k dosahování těchto cílů v nadcházejícím rotariánském roce.

Úspěšnost působení každého Rotary klubu je nepochybně tím větší, čím více jeho členů se účastní každoročního distriktního semináře členů klubů.

Distriktní konference

Většina rotariánů se nejspíš dosud nezúčastnila žádné distriktní konference. Ke své škodě tak nevyužili jednoho z nejprínosnějších privilegií členství v Rotary.

Distriktní konference je určena všem členům klubů a jejich partnerům; není jen pro členy klubu a členy jeho výborů. Účelem distriktní konference je navazovat další přátelství, užít si jí společensky a vyslechnout zajímavá vystoupení nebo diskutovat o záležitostech, díky kterým se členství v Rotary stává smysluplnějším. Každý, kdo se zúčastní distriktní konference, je odměněn pocitem, že rotariánství přináší zadosťučinění – díky konferenci se navazují nová přátelství a získávají další zkušenosti a vhled do dění Rotary. Kdo se jednou zúčastní distriktní konference, rád tak činí i v dalších letech.

V každém z více než 530 distriktů Rotary se koná distriktní konference každý rok. Tato setkání jsou považována za natolik důležitá, že prezident RI vždy určí některého ze známých rotariánů, aby jej na konferenci zastoupil a účastníky konference jeho jménem pozdravil. Na programu distriktní konference jsou vždy též kulturní a zábavné vstupy, samostatná diskusní fóra a podobné zajímavé akce.

Jedním z méně očekávaných přínosů účasti na distriktní konferenci je hlubší vzájemné seznámení se členů vlastního klubu na některém z neformálních posezení. Trvalé přátelství mezi členy klubu se tak často odvíjí od těch několika hodin strávených společně na distriktní konferenci.

Školící seminář pro nastupující prezidenty (PETS)

Stanovy Rotary International vyžadují, aby každý nastupující guvernér v každém distriktu ve spolupráci s úřadujícím guvernérem naplánoval a vedl školící seminář pro nastupující prezidenty klubů v distriktu, a to pokud možno v březnu. Tento seminář, známý jako **Presidents-Elect Training Seminar** a všeobecně proto označovaný zkratkou **PETS**, má motivovat budoucí prezidenty klubů a připravovat je na jejich vedoucí roli v klubu po převzetí funkce od 1. července toho roku. Obvykle se probírá téma RI pro nadcházející rotariánský rok a poskytuje informace o zvláště úspěšných projektech a o Nadaci Rotary. Čas bývá věnován též připomenutí role a odpovědnosti prezidenta klubu. Nastupující prezidenti klubu se dozvědí o tom, jak si stanovit uskutečnitelné cíle, jak vybírat a připravovat další členy klubu, jak vést administrativu klubu, jak získávat nové členy a jak je připravovat na členství. Zjistí také důležité informace o zdrojích a možnostech podpory od RI a distriktu.

V některých oblastech světa pořádají dva nebo více distriktů společný mezidistriktní PETS. To umožňuje získat pro větší počet účastníků významnější přednášející z řad funkcionářů Rotary. Zároveň získají nastupující prezidenti pohled přesahující horizont distriktu a mohou se tak seznámit se širším spektrem strategií účinného vedení klubu.

Žádné osobní výhody pro rotariány

Přátelé se nás často ptají, jaké zvláštní výhody v podnikání mají rotariáni v důsledku svého členství v Rotary. Skutečně mají rotariáni očekávat, že se jim dostane nějakých zvláštních slev nebo jiného preferenčního zacházení, když mají co do činění s jiným přítelem rotariánem?

Odpověďí je jasné „ne!“ Příručka postupů Rotary (Rotary Manual of Procedure) zaujímá k této záležitosti zřetelné stanovisko. Zásadou v tomto ohledu, původně schválenou Radou ředitelů RI v roce 1933, je, že v obchodních kontaktech a v profesionálních vztazích „nemají rotariáni očekávat a už vůbec ne požadovat jakékoli obľedy nebo výhody od svých rotariánských přátel nad rámec toho, co obvykle onen rotarián nabízí kterémukoli jinému obchodnímu partnerovi nebo kolegovi v povolání, s nímž je v obchodním vztahu“. Před více než 50 lety bylo toto pojetí vyjádřeno také slovy „skuteční přátelé nevyžadují jeden od druhého nic – porušit přátelskou důvěru kvůli zisku je naprosto cizí duchu Rotary“.

Na druhou stranu, pokud se nový druh podnikání nebo lepší obchodní příležitosti objeví jako přirozený důsledek přátelství vzniklého na půdě Rotary, je to stejně normální vývoj, jaký se odehrává jak mimo, tak uvnitř Rotary, takže se nejedná o žádné porušení etiky členství v Rotary.

Je důležité pamatovat na to, že primárním účelem členství v Rotary je poskytnout každému členu jedinečnou příležitost pracovat pro jiné, a že členství nemá být prostředkem pro osobní zisk nebo zvláštní privilegia.

Každý rotarián vzorem pro mládež

V roce 1949 přijala Rada ředitelů RI heslo „Každý rotarián vzorem pro mládež“ jako výraz závazku vůči dětem a mládeži v každém společenství, v němž existují Rotary kluby. Sloužit mladým lidem je už dlouho důležitou součástí programu Rotary.

Projekty Služby mládeži mají mnoho různých forem podle toho, v které části světa se realizují. Rotariáni podporují chlapecké a dívčí oddíly skautů, sportovní týmy, centra podpory handicapovaných dětí, školy bezpečnostních hlídek, letní tábory, rekreační oblasti, školy bezpečného řízení motorových vozidel, venkovské trhy, centra péče o děti a dětské nemocnice. Mnohé kluby poskytují profesní poradenství, mají program zaměstnávání mládeže a propagují užití testu čtyř otázek. A na vzestupu je i rotariánská podpora projektů prevence zneužívání drog a alkoholu a osvěty týkající se AIDS.

Každopádně mají rotariáni příležitost sehrávat roli vzorů pro mladé muže a ženy v obcích, kde působí. Každý z nás se učí tím, že pozoruje druhé. Jak postupně naši mladí dorůstají do pozic dospělých vůdčích osobností, posiluje se naše naděje, že se mnozí z nich nadchnou podobně a budou konat v rotariánském duchu služby budoucím generacím dnešních dětí a mládeže. Takže to heslo přijaté před více než 60 lety je i dnes aktuální.

Rotary mezinárodní výměna mládeže

Rotariánská mezinárodní výměna mládeže (**Rotary Youth Exchange**) patří mezi nejpobulárnější programy Rotary, pomáhající šířit myšlenky mezinárodního dorozumění. Celé to začalo v roce 1927 v RC Nice ve Francii. Výměny v Evropě pak pokračovaly až do začátku druhé světové války a obnovily se brzo po jejím skončení v roce 1946.

V roce 1939 došlo k rozsáhlé výměně mládeže mezi Kalifornií a Latinskou Amerikou. Od té doby se tento projekt rozšířil po celém světě. V posledních letech se počet účastníků programů výměny mládeže podporovaných Rotary kluby a distrikty ustálil na více než sedmi tisících studentů středních škol ročně.

Přínos Rotariánské mezinárodní výměny mládeže ocenil nejen studenti středních škol, kteří se jí účastní, ale také hostitelské rodiny, sponzorující kluby, střední školy a mnohdy i celé obce. Účastníci výměny mládeže jsou pro svoje spolužáky často skvělými prostředníky v poznávání zvyků, jazyka, tradic a rodinného života v rodné zemi a sami jsou této jedinečné životní zkušenosti intenzivně vystaveni.

Rotariánská mezinárodní výměna mládeže poskytuje mladým lidem skvělou příležitost poznat jiné části světa a získat tak neopakovatelnou zkušenost. Žáci stráví obvykle celý školní rok v zahraničí. Některé kluby a distrikty organizují také krátkodobé výměny trvající jen několik týdnů nebo měsíců.

Program Rotariánské mezinárodní výměny mládeže lze vřele doporučit všem Rotary klubům jako praktickou činnost upevňující mezinárodní porozumění a umožňující ukázat dobrou vůli k toleranci a k navazování dlouhodobých přátelských vztahů mezi mladými účastníky výměny a jejich vysílajícími nebo přijímajícími rodinami.

Rotary semináře řízení kolektivů pro mládež (Rotary Youth Leadership Awards – RYLA)

Každé léto jsou tisíce mladých chlapců a děvčat v Argentině, Austrálii, Francii, Kanadě, Indii, Koreji, USA a také v Česku a na Slovensku a v dalších zemích vybrány k účasti na táborech nebo seminářích sponzorovaných Rotary, na nichž se učí všemu potřebnému pro řízení kolektivů. V neformální atmosféře, mezi vynikajícími kolegy ve věku od 14 do 30 let stráví společně týden naplněný náročným výukovým programem, besedami, simulačními hrami, diskusemi, přípravou vlastních

vystoupení a společenskými aktivitami sestavenými tak, aby posilovaly osobnostní růst a návyky potřebné pro vedení kolektivů a pro dobré občanství. Oficiální název této aktivity je Rotary Youth Leadership Awards Program (RYLA); někdy jsou tyto akce nazývány i jinak v závislosti na konkrétní zemi.

Program RYLA se poprvé uskutečnil v Austrálii v roce 1959, kde byli vybráni mladí lidé ze státu Queensland, aby se potkali s princeznou Alexandrou, mladší sestřenicí britské královny Alžběty II. Rotariáni z Brisbane, kteří účastníky setkání hostili, byli uchvázeni talentem a chováním těch mladých lidí. Rozhodli se zvat talentované mladé osobnosti s nepochybnitelným charismatem na společná setkání. Každý rok tak pro ně pořádali týden společných společenských, kulturních a vzdělávacích aktivit. Program RYLA pak postupně pronikal do všech Rotary distriktů v Austrálii a na Novém Zélandě.

V roce 1971 rozhodla Rada ředitelů RI o zařazení programu RYLA mezi oficiální programy Rotary International. RYLA je v současnosti organizována jako distriktní aktivita. V některých částech světa, třeba ve střední Evropě, jsou organizovány také mezinárodní semináře RYLA.

Interact

Interact, mládežnický klub zaměřený na poskytování služby a pomoci a podporovaný Rotary, byl zaveden do praxe Rotary rozhodnutím Rady ředitelů RI v roce 1962. První Interact klub byl založen Rotary klubem Melbourne, ve státě Florida, USA. V Interact klubu mají chlapci a děvčata studující na středních školách příležitost ke společné práci a účasti na celosvětových programech služby a pomoci a tím také přispívat k rozvoji mezinárodního porozumění. Pojem „Interact“ je odvozen od slov „inter“ – ve smyslu „mezinárodní“ a „act“ ve smyslu „akce“. Každý Interact klub má být podporován některým Rotary klubem, který má také dohlížet na jeho činnost opírající se o roční plán služby a pomoci příslušné škole, obci nebo světu.

V současné době působí na světě více než 8 600 Interact klubů s více než 200 000 členy ve více než 110 státech.

Členové Interact klubů získávají potřebné dovednosti pro řízení kolektivu a také praktické zkušenosti v zajišťování projektů služby a pomoci. Přináší to pocit uspokojení z poskytnutí pomoci těm, kdo to potřebovali. Hlavním cílem zřízení Interact klubů je vytvářet pro středoškolskou mládež příležitosti k tomu, aby se mohla zapojit do snahy Rotary o lepší vzájemné porozumění a přátelství mezi mladými lidmi celé planety Země.

Rotaract

Po úspěchu se zavedením Interact klubů pro středoškoláky na počátku šedesátých let 20. století iniciovala Rada ředitelů RI v roce 1968 program zřízení Rotaract klubů. Nový typ organizace byl určen k podpoře

výchovy k odpovědnému občanství a k rozvoji schopností vést kolektivy prostřednictvím členství v klubech určených mladým mužům a ženám ve věku od 18 do 30 let.

První Rotaract klub získal osvědčení od RC Charlotte North, Severní Karolina, USA. V prvním čtvrtletí roku 2012–2013 bylo ve více než 9 500 Rotaract klubech působících ve 178 státech organizováno přes 215 000 členů.

Rotaract kluby vyzdvihují důležitost odpovědnosti jednotlivce jako základ osobního úspěchu a účinného zapojení do života obce. Každý Rotaract klub by měl uskutečnit alespoň dva větší projekty služby a pomoci za rok. Z toho jeden by měl být ve prospěch obce a druhý zaměřen na podporu mezinárodního porozumění. Rotaract je také prostorem pro rozvoj předpokladů k řízení kolektivu a pro rozvoj profesních dovedností.

Členové Rotaract klubů se účastní mnoha společenských aktivit a programů ku prospěchu obce, kde žijí, pracují nebo studují. Kterýkoli Rotaract klub však může úspěšně a dlouhodobě existovat jen za předpokladu, že je trvale podporován a motivován některým Rotary klubem, který má být zdrojem cenných rad a zkušeností.

Služba světovému společenství

Služba světovému společenství (**World Community Service – WCS**) je program Rotary, jehož prostřednictvím poskytuje klub nebo distrikt z jedné země humanitární pomoc v projektu klubu z jiné země. Typická je pomoc směřující do rozvojové země, kde projekt Rotary pomáhá zlepšovat životní standard a kvalitu života. Konečným cílem Služby světovému společenství je šíření dobré vůle a porozumění mezi lidmi na celém světě.

Jedním ze způsobů, jak najít na nějakém vzdáleném konci světa klub, který potřebuje pomoc při realizaci hodnotného projektu, je využití dokumentu „Seznam výměnných projektů – WCS Projects Exchange“, což je seznam stovek hodnotných aktivit v rozvojových oblastech, který je aktualizován a publikován každý půlrok.

Seznam výměnných projektů je udržován sekretariátem RI v Evanstonu. Seznam zahrnuje a popisuje probíhající nebo připravované projekty, podává přehled o nákladech s nimi spojených a poskytuje jména příslušných kontaktních rotariánů a dalších osob. Seznam i databáze WCS Projects Exchange jsou aktualizovány každý měsíc a jsou dostupné na internetovém portále www.rotary.org.

Kluby, které hledají podporu pro svoje humanitární projekty, mohou tento svůj zájem zaregistrovat. Rovněž kluby, které se chtějí zapojit do Služby světovému společenství, mohou v Seznamu výměnných projektů – WCS Projects Exchange snadno najít, co potřebují. Je to praktický způsob, jak propojit potřeby se zdroji.

Každý Rotary klub by se měl každý rok pokusit o projekt v rámci Služby světovému společenství. **Seznam výměnných projektů – WCS Projects**

Exchange je skvělým nástrojem, umožňujícím připojit se k některému z projektů popsaných v seznamu s využitím tam uvedených kontaktů na klub operující v dané rozvojové oblasti. Pak už jen zbývá pustit se do práce, připravit vlastní projekt účasti a tak současně začít budovat další z mostů přátelství a světového porozumění. Zároveň je velmi užitečné požádat Sekretariát RI o zařazení vašeho vlastního projektu do tohoto seznamu a příslušné databáze.

Spolky žen propojených s Rotary kluby

Některé velmi významné programy služby Rotary neprovádějí rotariáni. Je tomu tak, protože mnoho projektů je sponzorováno organizacemi manželek rotariánů a dalších ženských příbuzných propojených s Rotary kluby na celém světě. Takové spolky vznikaly, obecně vzato, ještě před tím, než Rotary kluby začaly přijímat mezi své členy i ženy. Ženské spolky tohoto typu sloužily a nadále slouží partnerům rotariánů při podpoře ideálů Rotary služby a významně přispívají svým obcím a společenstvím.

Ženské spolky se často vyskytují pod označeními jako: Ženy Rotary – Women of Rotary, Kluby Rotary Aniček – Rotary Ann Clubs, Dámy Rotary – Las Damas de Rotary a pod.

Ale existují i formalizovanější organizace, jako **Vnitřní okruh – The Inner Wheel**, které každoročně provádějí stovky ušlechtilých projektů humanitární služby. Zakládají školy, dětské kliniky, centra pro rozdělování potravin a oblečení, vybavují nemocnice, sirotčince, seniorské domy a účastní se dalších činností zaměřených na nezištnou službu. Členky těchto klubů často každodenně slouží dobrovolně: provozují centra pro péči o děti pracujících matek, nebo jsou nezbytnou oporou pro zajištění pobytu studentů v rámci Rotary mezinárodní výměny mládeže. V mnoha případech tyto skupiny žen doplňují a rozšiřují programy nezištné služby uskutečňované místními Rotary kluby. Mnohé ženské spolky spjaté s Rotary se aktivně účastní mezinárodních nebo místních projektů.

Rada ředitelů RI v roce 1984 vysoce vyzdvihla skvělou práci a přátelství ze strany klubů a organizací příbuzných rotariánů ženského pohlaví a vyzvala všechny Rotary kluby, aby tyto organizace podporovaly.

Program funkční gramotnosti

Existuje odhad, podle kterého skoro miliarda lidí – dnes tedy jedna sedmina obyvatelstva Země – neumí číst a psát. Analfabetismus dospělých a dětí je globálním problémem zasahujícím jak vysoce industrializované země, tak zejména země rozvojové.

Tragédie negramotnosti spočívá v tom, že ti, kdo nemohou číst, jsou zbaveni osobní nezávislosti a stávají se obětmi bezohledné manipulace, jsou vystaveni riziku chudoby a ztráty lidské důstojnosti. Negramotnost je ponižující. Je hlavní překážkou hospodářského, politického, sociálního a osobního růstu a brání mezinárodnímu dorozumění a mírové spolupráci.

Mnohé Rotary kluby velmi důmyslně sledují potřeby společenství, v nichž působí, pokud jde o rozvoj gramotnosti. Některé kluby poskytují čítanky a podobné učebnice. Jiné zakládají a podporují centra výuky čtení a psaní, vysílají dobrovolníky pomáhající při výuce a nakupují knihy ke čtení. Rotariáni mohou sehrávat významnou roli ve své obci a pro své společenství, nebo v rozvojových zemích propagační projektů, které otvírají nové obzory rozvoje, opírající se o schopnost číst. Tak na příklad, australská Rotariáni provozují v Thajsku u čtyř škol projekty nazvané Maják gramotnosti. Uplatňují v nich inovativní výukové metody, které se natolik osvědčily, že je vláda Thajska převzala do osnov všech státních škol. Jiné Rotary kluby tento model použily pro projekty gramotnosti v Bangladéši, v Jižní Africe, v Brazílii a v jiných zemích.

Mezinárodní kongresy Rotary International

Každý rok v květnu nebo červnu pořádá Rotary International svůj celosvětový kongres – **RI Convention**, jehož smyslem je „*stimulovat, inspirovat a informovat všechny rotariány na mezinárodní úrovni*“. Kongresy se nesmí konat ve stejném státě více než dvakrát po sobě. Jsou to každoroční setkání spolkového charakteru. Plánují se obvykle čtyři až pět let předem. Při výběru místa Rada ředitelů RI určí jen obecně geografickou polohu a pak vyzve tamní města, aby předložila svoje nabídky.

Kongresy RI jsou vskutku mezinárodními událostmi, jichž se účastní 20 až 35 tisíc rotariánů a hostů. A protože jsou to rovněž události plně zábavy, poskytují mezinárodní kongresy rotariánům také jedinečnou příležitost, jak strávit část své dovolené. Letos (2013) se nás sešlo hodně na kongresu v portugalském Lisabonu. Další kongresy připravují města Sydney, Austrálie (2014), São Paulo, Brazílie (2015), Seoul, Korejská republika (2016) a Atlanta, stát Georgia, USA (2017).

Každý rotarián by si měl naplánovat účast na některém kongresu Rotary International a tak pro sebe objevit onu skutečnou mezinárodnost Rotary. Je to zkušenost, na kterou se nezapomíná!

Chcete se této mohutné mezinárodní oslavy Rotary zúčastnit? Informace najdete na portálu RI MyRotary v části Výměna nápadů – **Exchange Ideas** a tam pod odkazem na Události – **Events** a na Mezinárodní kongres – **International Convention**.

Prezidentské konference

Čas od času si mohou rotariáni povšimnout propagačních materiálů oznamujících konání prezidentské nebo regionální mírové konference v nějakém městě na světě. Taková konference se dost podobá každoročnímu Kongresu Rotary International, ale účast na ní je omezenější, neboť slouží rotariánům a hostům v těch částech světa, které jsou hodně vzdálené od místa konání Kongresu Rotary International.

Prezidentské konference RI slouží rozvoji a prohlubování vzájemných kontaktů, přátelství a vzájemného porozumění mezi jejich účastníky a také mají usnadňovat přípravu mezinárodních projektů. Jsou to příležitosti k výměně názorů a diskusím o Rotary a jeho aktivitách směřujících k šíření ducha dobré vůle a porozumění. Několik uskutečněných mírových konferencí skutečně posloužilo k zahájení jednání o míru mezi národy v oblastech konfliktů majících historické kořeny.

Prezidentské konference jsou pojímány jako události zvláštního významu v celosvětovém kalendáři Rotary, ale nekonají se na základě nějakého pravidelného časového rozvrhu. Konferenci připravují výbory jmenované prezidentem RI.

Rotariáni ze všech koutů světa se těchto konferencí rádi účastní. Účastnit se prezidentské konference někde jinde na světě stojí za to – přináší to uspokojení, potěší, je to jedinečná zkušenost a zároveň další příležitost užít si naplno mezinárodního přátelství v rodině Rotary.

Mezistátní výbory – Inter-Country Committees (ICC)

V roce 1931 založili rotariáni z Francie a Německa malý výbor – skupinu, která měla za úkol propagovat a zlepšovat vztahy mezi občany těchto dvou sousedících států. Od té doby to byli zejména evropští rotariáni, kdo se dostali do popředí v organizování Mezistátních výborů – **Inter-Country Committees** (i u nás označovaných zkratkou **ICC**), které slouží povzbuzování přeshraničních kontaktů mezi rotariány a Rotary kluby.

Mezistátní výbory jsou v současnosti ustaveny v mnoha částech světa a propagují přátelství a spolupráci na projektech mezinárodní služby, pomáhají při výměně studentů a v dalších směrech připívají k lepšímu porozumění mezi národy. ICC také často sponzorují návštěvy rotariánů a jejich rodin z druhé strany státních hranic a zajišťují setkání a pořádají konference na mezistátní a meziměstské úrovni.

V některých případech vznikly mezistátní výbory spojující státy geograficky velmi vzdálené. Ty se snaží přispívat k porozumění a spolupráci mezi účastníky společných projektů a mezi partnerskými oblastmi světa. Mezistátní výbory koordinují svoje aktivity s distriktními guvernéry ve státech v nichž působí a v každém případě představují pro distrikty a kluby významnou poradenskou kapacitu.

Mezistátní výbory jsou doplňujícími nástroji pro Rotary kluby a rotariány, jejichž prostřednictvím lze plnit závazky vyplývající ze čtvrté cesty mezinárodního porozumění, dobré vůle a míru.

(V našem Distriktu 2240 působí ICC propojující kluby z Česka a Slovenska s kluby v Německu, Rakousku, Polsku, Maďarsku, Rumunsku, na Ukrajině, v USA a v Izraeli.)

Rotary International ve Velké Británii a Irsku (RIBI)

Specifická struktura existující ve formě Rotary International ve Velké Británii a Irsku – **Rotary International in Great Britain and Ireland** (známá pod zkratkou „**RIBI**“) je zajímavou částí historie Rotary.

V roce 1914, poté, co Rotary expandovalo za Atlantický oceán do Velké Británie a Irska, vznikla Britská asociace Rotary klubů jako součást Mezinárodního sdružení Rotary klubů. Během první světové války byly mezinárodní kontakty mezi kluby velmi oslabeny a Britská asociace tehdy sdružovala jen malý počet Rotary klubů působících ve Velké Británii, Irsku a také na několika dalších místech Evropy.

Po válce byla v roce 1922 přijata nová Ústava Rotary International, která zavedla zásadu, podle které může každá země, kde je více než 25 Rotary klubů, vytvořit „teritoriální jednotku“ a z toho důvodu mít svého představitele v Radě ředitelů RI a tím získat další zvláštní pravomoci. Kluby působící ve Velké Británii a v Irsku okamžitě poslaly petici požadující teritoriální status a získaly k tomu potřebný souhlas. Žádná jiná skupina klubů na světě o to tehdy nepožádala.

V roce 1927 Rotary International rozhodlo o ukončení platnosti zásady teritoriální samosprávy a začalo organizovat Rotary kluby podle „oblastí“ světa („Rotary Areas“).

Stalo se tak nicméně za podmínky, že *„veškerá práva, privilegia a pravomoci existujících teritoriálních jednotek“* budou navždy chráněna a zachována.

A tak RIBI dál funguje a je nezávislou jednotkou Rotary International, podřizující se určitým mechanismům získání souhlasu od Rady ředitelů RI v souladu s Ústavou RI.

Forma správy RIBI jedinečně odpovídá podmínkám Velké Británie a Irska zejména kvůli geografické poloze, jazyku, tradicím a zvykům. Vzhledem k těmto historicky vzniklým vztahům má RIBI poněkud odlišnou strukturu správy od ostatních Rotary klubů a distriktů na světě přesto, že je členem Rotary International se všemi právy a povinnostmi.

Legislativní sněm RI

V prvních letech existence Rotary byly jakékoli změny Stanov nebo Ústavy RI navrhovány a schvalovány hlasováním na každoročních kongresech. S tím, jak přibývalo účastníků kongresu, narůstaly obtíže se zajištěním otevřené diskuse. Proto vznikla v roce 1934 koncepce Legislativního sněmu RI, jako poradního sboru určeného k projednání a analýze návrhů na změny pravidel RI před tím, než se o nich mělo hlasovat na kongresu. Nakonec bylo na Kongresu RI v Atlantě, USA, v roce 1970 rozhodnuto, že se Legislativní sněm RI stane legislativním nebo jakýmsi parlamentárním orgánem Rotary International. Každý distrikt deleguje na sněm jednoho svého reprezentanta a jeho zástupce. Vedle toho se sněmu účastní řada dalších rotariánů z titulu svých funkcí v RI. Platí dohoda o tom, že se sněm

bude scházet jedenkrát za tři roky a to na místě a v čase, které nekolidují s konáním Kongresu RI.

Legislativní sněm RI projednává a usnáší se na „úpravách pravidel“, kterými přijímá jako závazné návrhy změn v Ústavě RI (RI Constitution), ve Stanovách Rotary International (RI Bylaws) a ve znění standardní Listiny zásad Rotary klubu (Standard Rotary Club Constitution) a také přijímá usnesení, kterými doporučuje Radě ředitelů RI určité postupy, program a změny v pravidlech jednání. Návrhy na takové úpravy pravidel RI může podávat každý Rotary klub, distrikt, nebo Rada ředitelů RI. Rozhodnutí Legislativního sněmu RI vstupují v platnost poté, co se k nim v daném termínu vyjádří všechny Rotary kluby světa. Pokud by se proti usnesení Legislativního sněmu RI vyslovilo více než 10 procent volebního potenciálu klubů, byla by účinnost takového usnesení pozastavena a usnesení by bylo předloženo ke konečnému odsouhlasení nebo odmítnutí všem klubům s užitím zvláštního hlasovacího postupu.

Legislativní sněm RI je demokratickým nástrojem, jehož prostřednictvím členstvo Rotary zajišťuje změny pravidel upravujících činnost Rotary International.

Zájmová společenství Rotary (Rotary Fellowships)

Zájmy rotariánů jsou různorodé – počínaje třeba filatelisty a konče třeba těmi, kdo vášnivě rádi tancují na plesech a bálech – jsou stejně rozmanité, jak různorodá je členská základna Rotary klubů.

A přesto se v tom světovém moři více než 1,2 milionů rotariánů snaží amatérští nadšenci pro radiové spojení nebo hráči šachu najít ty, kdo sdílí stejnou vášeň. Avšak členové takových společenství mezi sebou sdílejí víc, než jen společný zájem o sportovní potápění, golf, rybaření nebo skauting – sdílejí také zájem o rozvoj přátelství a společné služby a pomoci v zájmu prohlubování mezinárodního porozumění. Není divu, že například Mezinárodní společenství lyžujících rotariánů (International Skiing Fellowship of Rotarians) daruje zisk z pořádaných lyžařských soutěží Nadaci Rotary, nebo že Létající rotariáni pomáhají přepravovat lékařský personál a materiál.

Společenství Rotary spojuje rotariány, kteří sdílejí profesní zájmy v nejrůznějších oborech, od umění a sportu, až po komunikační technologie nebo bankovníctví. Členové těchto společenství si vyměňují technické informace a vyhledávají každou příležitost k tomu, aby mohli využít svých zkušeností pro nezištnou službu nejen v jejich vlastní komunitě a v jejich zemích, ale v rámci svých povolání celosvětově.

Přátelské výměny Rotary

Zajímavým programem v rámci společenství Rotary jsou Přátelské výměny Rotary (**Rotary Friendship Exchange**). Tato aktivita má za cíl povzbuzovat rotariány a jejich rodiny k návštěvě jiných rotariánských rodin

v jiných částech světa. Tyto výměny mohou být organizovány na úrovni klubů (jednotliví rotariáni a jejich rodiny) nebo na úrovni distriktů (čtyři až šest manželských dvojic rotariánů). Jde o to, aby několik dvojic rotariánů cestovalo do jiného státu na bázi Přátelské výměny Rotary s tím, že později takové pohostinné přijetí recipročně opětvují.

Po úspěšném pilotním experimentu se Přátelské výměny Rotary staly v roce 1988 stálým programem Rotary.

Přátelské výměny Rotary jsou často srovnávány s programem výměn studijních skupin (Group Study Exchange) Nadace Rotary – liší se tím, že se jich účastní manželské páry nebo rodiny rotariánů a tím, že si účastníci osobně hradí veškeré náklady spojené s mezistátní výměnou.

Dveře k přátelství jsou při přátelské výměně Rotary otevřeny doširoka, což se jinde a jinak nedá snadno napodobit. Rotariánům vyhledávajícím netradiční dovolené a přátelství lze jen doporučit, aby se více zajímali právě o přátelské výměny Rotary. Mohou se těšit na neobvyklé rotariánské zážitky!

Občanské sbory Rotary (Rotary Community Corps)

Jedním z programů z plejády činností nezištné služby Rotary je projekt známý jako Občanské sbory Rotary (**Rotary Community Corps**).

Dříve se mluvilo spíše o Venkovských sborech Rotary (Rotary Village Corps) případně o Rotary sborech služby obci (Rotary Community Service Corps) v městských oblastech. Jde o formu vzájemné pomoci a svépomocné služby, kterou v roce 1986 inicioval prezident RI, M.A.T. Caparas, za účelem zlepšení kvality života ve vesnicích, na sídlišťích a v obcích. Program staví na předpokladu, že mnohde je převis pracovní síly a zároveň chybí mechanismy, jak přimět místní muže a ženy k tomu, aby se účastnili projektů, užitečných pro zlepšení stavu obce.

Občanské sbory Rotary jsou skupinami nerotariánů sponzorovaných Rotary klubem, kteří chtějí nějak pomáhat své vlastní obci tím, že se účastní projektů služby a pomoci. Rotariáni přítom občanským sborům Rotary poskytují profesionální expertízu, návody, povzbuzení a organizační výpomoc, někdy i finanční podporu. Členové sboru pak nabízejí svoji pracovní kapacitu a přicházejí s doporučeními, v čem potřebuje jejich vlastní obec pomoc. Občanské sbory Rotary jsou tedy dalším ze způsobů, jakým rotariáni slouží tam, kde je to nejvíce potřeba.

Dobrovolnický program Rotary (Rotary Volunteers)

Dobrovolníky Rotary (**Rotary Volunteers**) můžete potkat, jak pracují někde daleko v cizině na klinikách, v provizorních nemocnicích, v táborech uprchlíků, ve vesnicích původních obyvatel, ale také v jejich vlastních obcích. Jsou to experti v oborech veřejné správy, přípravy a implementace rozvojových projektů, vzdělávání a školení, rozdělování potravinové

pomoci, poskytování a zajišťování zdravotní péče, obstarávání zdrojů pitné vody a zřizování sanitárních opatření. To jsou dobrovolníci Rotary.

Dobrovolnický program Rotary je uskutečňován v rámci dobrovolné služby na úrovni klubu, distriktu a také na mezinárodní úrovni. Rotariáni a nerotariáni, kteří mají zájem působit v rámci Mezinárodní dobrovolnické služby Rotary se mohou registrovat na ústředí RI k zapsání na **Seznam mezinárodních dobrovolníků Rotary (Rotary International Volunteers List)**. Tento seznam a také seznam dobrovolnických záloh Rotary je k dispozici dobrovolníkům, aby si v něm mohli vyhledat projekty, které je zajímají a bezprostředně si pak vyřizovat dohodu s koordinátory příslušného projektu.

Nadace Rotary poskytuje registrovaným dobrovolníkům finanční prostředky na úhradu letecké přepravy a přiměřené diety, pokud jde o rotariány, členy Rotaractu, kvalifikované absolventy některého programu Nadace a rovněž těm, kdo byli pozváni některým Rotary klubem ze země, do které mají vycestovat. Dobrovolníci však nedostávají mzdu nebo honorář za výkon dobrovolnické služby.

Dobrovolníci Rotary již předali své zkušenosti v rámci mnoha humanitárních projektů po celém světě.

Ještě několik údajů o prvenství v Rotary

- Rotary poprvé udělilo Ocenění za významný čin (Significant Achievement Award) v roce 1969 klubům za významné projekty služby a pomoci ve prospěch obce nebo na mezinárodní úrovni.
- Za první projekt v duchu občanského sboru Rotary lze považovat iniciativu rotariánů v Chicagu, kteří v roce 1907 zahájili kampaň za postavení „stánku úlevy“ pro veřejnost, umístěného před budovou městské radnice.
- Prvním rokem, v němž Nadace Rotary obdržela příspěvky od dárců v hodnotě převyšující jeden milion amerických dolarů, byl rotariánský rok 1964–65. V současné době se roční příjmy Nadace Rotary pohybují mezi 80 a 110 miliony amerických dolarů. Od roku 1917 se tak hodnota darů Nadaci kumulativně blíží ke 3 miliardám amerických dolarů
- Rotary vyhlásilo poprvé výzvu k pomoci obětem přírodní katastrofy v roce 1913; tehdy bylo poskytnuto 25 000 dolarů na potravinovou pomoc ve státech Ohio a Indiana, USA.

Generální sekretář RI

Na každodenní operace sekretariátu Rotary International dohlíží generální sekretář coby nejvyšší profesionální činovník Rotary. Ač generální sekretář je sám ze své činnosti odpovědný Radě ředitelů RI a prezidentovi RI, je zároveň vedoucím pracovníkem pro více než 600 zaměstnanců tvořících Sekretariát Rotary International.

Generální sekretář je tajemníkem Rady ředitelů RI a zároveň nejvyšším výkonným činovníkem s odpovědností za finanční operace celého Rotary. Je však také nejvyšším výkonným úředníkem a správcem financí Nadace Rotary a v této pozici je odpovědný Správní radě Nadace Rotary. Je zároveň tajemníkem všech výborů Rotary, Legislativního sněmu RI, regionálních konferencí a každoročního Kongresu RI.

Generálního sekretáře jmenuje Rada ředitelů RI na období nepřesahující tři roky, avšak s možností obnoveného jmenování. Od roku 1910 sloužilo v této funkci 10 mužů. Prvním generálním sekretářem byl v letech 1910–1942 Chesley Perry. Po něm následovali Phil Lovejoy (1942–52), George Means (1953–72), Harry Stewart (1972–78), Herb Pigman (1979–86 a 1993–95) a Philip Lindsey (1986–90).

V říjnu 1989 znepokojilo Radu ředitelů RI překročení rozpočtu sekretariátu o mnoho milionů dolarů a tak Rada rozhodla o výměně generálního sekretáře a o propuštění pěti nejvýše postavených manažerů sekretariátu. Tehdejší Prezident RI, Hugh Archer, se sám ujal povinností generálního sekretáře, které vykonával nad rámec svých povinností vyplývajících z funkce prezidenta RI, a to v období od 1. listopadu 1989 do 30. dubna 1990, kdy byl do funkce generálního sekretáře jmenován Spencer Robinson, sloužící pak v letech 1990 až 1993. Po něm následovali Geoffrey Large (1995–97), S. Aaron Hyatt (1997–2000) a Ed Futa (2000–2012).

Současným generálním sekretářem je od roku 2012 **John Hewko** (který působil mimo jiné i v Praze), a který vedle angličtiny mluví také česky, portugalsky, rusky, španělsky a ukrajinsky. John Hewko je členem RC Kyjev, Ukrajina.

Historie Rotary ukazuje, že osobnost, vliv a administrativní schopnosti našich generálních sekretářů významně ovlivňuje směřování programů a celkovou činnost Rotary.

Výběr prezidenta RI

Každý rok je vybírán významný rotarián, aby se připravil na rok, kdy bude sloužit ve funkci celosvětového prezidenta Rotary International. Procedura výběru začíná vždy rok předem. K tomu se sejde Nominační výbor RI o 17 členech zvolený tak, že každý z jeho členů zastupuje dvě zóny RI. Podmínkou členství v Nominačním výboru RI je, aby kandidující rotarián byl předtím členem Rady ředitelů RI. Pokud takový dřívější člen Rady ředitelů RI v příslušných zónách není k dispozici, může být do Nominačního výboru RI zvolen některý z bývalých členů Správní rady Nadace Rotary, nebo dřívější distriktní guvernér, který již sloužil v některém z výborů RI.

Nominační výbor RI může vybírat kandidáta na funkci prezidenta RI mezi všemi žijícími a dosud aktivními předchozími členy Rady ředitelů RI s výjimkou těch, kdo jsou členy Nominačního výboru RI nebo jsou současnými členy Rady ředitelů RI. Kterýkoli Rotary klub je oprávněn

navrhovat Nominačnímu výboru RI jméno bývalého člena Rady ředitelů RI jako kandidáta na funkci prezidenta RI.

Nominační výbor RI se schází v září k výběru toho rotariána, který se má stát nominovaným prezidentem RI. Jméno vybraného kandidáta je oznámeno všem klubům. Kterýkoli Rotary klub může navrhnout další jméno a to až do 1. prosince, je však nutné, aby pro takového kandidáta byla získána podpora od nejméně jednoho procenta všech Rotary klubů na světě (tedy cca 300). Pokud by taková situace nastala, následovala by volba s použitím elektronického hlasování klubů. Pokud není navržen žádný jiný kandidát, je rotarián navržený Nominačním výborem RI prohlášen nominovaným prezidentem RI. Od toho okamžiku pak tento rotarián spolu se svým manželským partnerem stráví více než rok v přípravě, aby pak sloužil celý následující rotariánský rok všem rotariánům jako jejich mezinárodní prezident.

V rotariánském roce 2013–2014 působí ve funkci prezidenta RI právník **Ron D. Burton**, člen Rotary klubu Norman ve státě Oklahoma, USA, který působil v řadě vysokých funkcí RI, mimo jiné též jako místopředseda Správní rady Nadace Rotary.

Pro rotariánský rok 2014–2015 byl do funkce prezidenta RI zvolen Gary C.K. Huang z Taiwanu.

Každoroční téma Rotary

V roce 1955 vyhlásil prezident RI A.Z. Baker téma „Rozvíjejme naše zdroje – Develop Our Resources“, jako zvýraznění programu Rotary pro jeho funkční období.

Od té doby každý další prezident RI vyhlášoval téma pro svůj rotariánský rok. Nejkratší bylo téma „Čiň se! – Act“, které pro rok 1961–62 užil Joseph Abey. Podobná v angličtině jednoslovná témata byla vybrána v letech 1957–58 (Charles Tennent měl téma „Služ! – Serve“) a v roce 1968–69, kdy prezident RI Kiyoshi Togasaki vyhlásil téma „Zapoj se! – Participate“.

Carl Miller v roce 1963–64 navrhl téma odrážející specifiku té doby: „Vedme Rotary do kosmické éry – Guidelines for Rotary in the Space Age“. Jiná taková „aktuální“ témata byla v letech 1980–81, kdy Rolf Klarich pobízel: „Najdi si čas sloužit – Take Time to Serve“ a pak William Carter pro rok 1973–74, který užíval téma „Je čas činů – Time for Action“. Dvě témata měla spíš podobu komerční reklamy: „Za lepším světem prostřednictvím Rotary – A Better World Through Rotary“ (Richard Evans, 1966–67) a „Oslovuj – Reach Out“ (Clem Renouf, 1978–79).

Jako silná metafora sloužil často pojem „most“. Harold Thomas (1959–60) nabádal rotariány takto: „Buduj mosty přátelství – Build Bridges of Friendship“; William Walk (1970–71) vytvořil téma „Přemostme co nás dělí! – Bridge the Gap“ a Hiroji Mukasa (1982–83) vyhlásil: „Lidstvo je jen

jedno, budujme mosty přátelství po celém světě! – Mankind is One – Build Bridges of Friendship Throughout the World“.

Důraz na celosvětové poslání Rotary vyjádřil Stanley McCaffrey v roce 1981–82 svým sdělením: „Celosvětové porozumění a mír prostřednictvím Rotary – World Understanding and Peace Through Rotary“ a pak opět v roce 1984–85 Carlos Canseco, který žádal „Nechť rotariáni objevují Nový svět služby – Rotarians to Discover a New World of Service“.

V dalších letech byla zdůrazňována spíše role jednotlivce, jako „Ty jsi Rotary – You Are Rotary“ (Edd McLaughlin, 1960–61), „S dobrou vůlí začínej u sebe! – Goodwill Begins With You“ (Ernst Breitholtz, 1971–72) a „Klíčový jsi Ty – You Are the Key“ (Edward Cadman, 1985–86).

Často ta témata nabádala rotariány, aby se více zapojovali do činnosti klubu, jako třeba „Sdílej Rotary – služ lidem – Share Rotary – Serve People“ (William Skelton, 1983–84) nebo „Využij účinně své členství v Rotary – Make Your Rotary Membership Effective“ (Luther Hodges, 1967–68). Ale ať už je to „Ohlédni se a obnovuj – Review and Renew“, „Hledej nový pohled – Take a New Look“, „Ať nám služba ozáří naši cestu – Let Service Light the Way“ nebo „Cti člověka – Dignify the Human Being“, je jasné, že prezidenti RI tímto způsobem dávají rotariánům návod, co v daném rotariánském roce je třeba zdůraznit, na co se hlavně zaměřit.

V roce 1986–87, RI prezident M. A. T. Caparas zvolil inspirující sdělení, že „Rotary přináší naději – Rotary Brings Hope“. Charles Kellers roce 1987–88 zase viděl, že „Rotariáni jsou jednotní ve službě a odhodláni bránit mír – Rotarians – United in Service, Dedicated to Peace“, zatímco Royce Abbey požadoval od svých rotariánských přátel v roce 1988–89 „Vložte do Rotary život – Váš život – Put Life into Rotary – Your Life“. Hugh Archer (1989–90) nás zase nabádal: „Užij si Rotary! – Enjoy Rotary!“ a Paulo Costa (1990–91) nás žádal: „Ctěme Rotary vírou a nadšením – Honor Rotary with Faith and Enthusiasm“.

Rajendra Saboo (1991–92) vyžadoval od každého rotariána: „Nehleď jen na sebe! – Look Beyond Yourself“, v roce 1992–93 připomínal Clifford Dochterman rotariánům, že „Skutečné štěstí je v pomoci jiným – Real Happiness Is Helping Others“ a v roce 1993–94 Robert Barth doporučoval rotariánům „Věřte v to, co děláte a dělejte to, v co věříte – Believe In What You Do and Do What You Believe In“. V roce 1994–95, Bill Huntley povzbuzoval rotariány „Buď přítelem své obce – Be A Friend to Your Community“.

Pro rok 1995–96 žádal Herbert Brown rotariány „Konejte odpovědně, pomáhejte s láskou a procuňte pro mír – Act with Integrity, Serve with Love, Work for Peace“. V roce 1996–97 vyzval Luis Giay rotariány „Budujme budoucnost cestou akce a vize – Build the Future with Action and Vision“. Glen Kinross v roce 1997–98 navrhoval „Ukazujme, jak se Rotary stará – Show Rotary Cares“ a James Lacy žádal v roce 1998–99 rotariány „Řiďte se svým snem o Rotary – Follow Your Rotary Dream“.

V roce 1999–2000, Carlo Ravizza navrhl téma „Rotary 2000: Konej soustavně, důvěryhodně a důsledně – Rotary 2000: Act With Consistency, Credibility, Continuity“. V následujícím roce pak Frank Devlyn požadoval „Vytvářej povědomí a pak konej – Create Awareness and Take Action“ a potom v roce 2001–02, Richard King připomněl rotariánům, že „Naší věcí je lidstvo – Mankind Is Our Business“. Pro rok 2002–03 Bhichai Rattakul povzbuzoval rotariány tématem „Zasívej sémě lásky – Sow the Seeds of Love“. V roce 2003–04 od nás chtěl Jonathan B. Majiyagbe „Nabídni pomoc – Land a Hand“, v roce 2004–05 Glenn E. Estess, Sr. doporučil ke 100. výročí Rotary „Oslavujme Rotary – Celebrate Rotary“. Carl-Wilhelm Stenhammar nám v roce 2005–06 připomněl platnost základního hesla Rotary: „Nezištná služba – Service Above Self“.

V roce 2006–07 William Boyd žádal „Ukazuj cestu – Lead the Way“, po něm pak v roce 2007–08 Wilfried J. Wilkinson doporučil „Sdílejme Rotary – Rotary Shares“, zatímco D. K. Lee v roce 2008–09 nás nabádal: „Uskutečňuj sny – Make Dreams Real“. Na to reagoval pro rok 2009–10 John Kenny tématem „Budoucnost Rotary máš ve svých rukou – The Future of Rotary is in Your Hands“ a po něm pak v roce 2010–11 Ray Klingensmith připomíná, že „Budováním obcí spojujme kontinenty – Building Communities – Bridging Continents“.

V roce 2011–12 Kalyan Banerjee nabídl pohled na naše poslání z jiné strany – žádal od nás „Hledej v sobě lásku k lidstvu – Reach Within to Embrace Humanity“, což bylo přeloženo oficiálně pro náš distrikt heslem „Sílou ducha humanity obejměme lidstvo“. Po něm, v roce 2012–13, nám Sakui Tanaka připomněl s poukazem na vlastní dětství poznamenané tragédií Hirošimy a Nagasaki, že mír je opravdu vysokou hodnotou svým tématem: „Službou k míru – Peace through Service“, což se u nás přeložilo slovy „Službou k harmonii světa“ – možná to bylo z obavy, že slovo „mír“ bylo v našich vlastech zprofanováno minulým režimem.

Pro tento rotariánský rok 2013–14 nás a další vyzývá současný prezident RI Ron D. Burton k větší aktivitě heslem „Aktivní Rotary mění životy – Engage Rotary – Change Lives“. A pro rok 2014–15 nastupující RI prezident Gery Hunag na to navazuje výzvou „Light Up Rotary“, pro kterou překladatel navrhuje znění „Ať Rotary září“ – ať zřetelněji září na nebi světa.

Poznamenejme zde, že anglická znění témat prezidentů RI se v překladech do jiných jazyků a tedy i do češtiny dají překládat v několika variantách, jak bylo výše na několika příkladech demonstrováno. Ostatně, čtenář dobře znalý angličtiny si může překlad konkrétních hesel a výroků dotvořit způsobem, který je bližší jeho cítění. Je však třeba se přitom pokusit o pochopení okolností, za nichž je téma voleno a seznámit se i s tím, jak prezidenti RI svá témata postupně v průběhu svého funkčního období vysvětlovali nebo na čem jejich význam demonstrovali.

Zákaz volebních kampaní

Podle jednoho ze zajímavých ustanovení Stanov RI platí v Rotary zásada, že *„žádný rotarián nebude organizovat kampaň, agitovat nebo se jakkoli jinak účastnit volebního boje o volitelnou funkci v Rotary International“*. To se týká funkce distriktního guvernéra, ředitele Rotary International (člena Rady ředitelů RI), prezidenta RI a členství v řadě dalších výborů RI. Pravidla Rotary zakazují šíření brožur, knih nebo dopisů o kandidátech na volitelné funkce v RI a to jak kandidátem samotným, tak kýmkoli jiným ve prospěch kandidáta.

Poté, co rotarián naznačí zájem o kandidaturu na některou volitelnou funkci v Rotary, musí se zdržet jakýchkoli projevů, vystoupení nebo veřejných prohlášení, které by mohly být oprávněně považovány za propagaci této kandidatury. Jediná informace, která může být zaslána klubům ohledně kandidátů na volitelnou funkci je ta, kterou oficiálně rozesílá generální sekretář RI.

Rotarián, který se stal kandidátem na volitelnou funkci, jako je třeba distriktní guvernéra nebo člen Rady ředitelů RI, se musí vystríhat jakékoli akce, která by mohla být interpretována jako jeho nebo její zvýhodňování se ve vztahu k jiným kandidátům. Porušení zákazu podpůrných aktivit může mít za následek diskvalifikaci kandidáta.

V Rotary věříme, že to, co je známo o službě a kvalitaci rotariána, je dostačující a nepotřebuje žádnou publicitu nebo zvláštní propagaci.

Počátky Nadace Rotary

Některé skvělé projekty vyrůstají z velmi malých semínek. Nadace Rotary má svůj počátek podobně skromný.

V roce 1917 sdělil prezident RI Arch Klumph delegátům Kongresu RI v Atlantě, že *„zdá se naprosto vhodné, abychom přijímali vklady nadačního charakteru za účelem činit dobro pro lidi na celém světě“*.

Odpověď na toto sdělení byla uctivá a příznivá, ale vznik fondu se dlouho nerealizoval. O rok později obdržel Nadační fond Rotary, jak se tehdy označoval, první vklad ve výši 26,50 USD od Rotary klubu Kansas City, Missouri, USA. Šlo o zůstatek z organizování Kongresu RI v Kansas City v roce 1918. Další menší vklady se začaly připojovat každým dalším rokem, ale přesto dosáhla hodnota fondu během šesti let jen 700 USD. O deset let později, v roce 1928, byla formálně založena **Nadace Rotary** a to na Kongresu RI v Minneapolis, USA.

Během následujících čtyř let vzrostla hodnota nadačního jmění Nadace Rotary na 50 000 USD. V roce 1937 byl stanoven cíl pro tvorbu nadačního jmění Nadace Rotary ve výši 2 milionů dolarů. Avšak tyto plány musely být předčasně ukončeny a opuštěny v důsledku vypuknutí druhé světové války. V roce 1947, po smrti Paula Harrise, se pro Nadaci Rotary otevřela nová epocha, neboť na počest zakladatele Rotary začaly do jejího jmění přibývat vklady. Od té doby již mohla Nadace Rotary postupně plnit své vznešené

cíle podpory „vzájemného pochopení a přátelských vztahů mezi lidmi různých národů“.

V roce 1954 získala Nadace poprvé v ročním souhrnu vklady v hodnotě přesahující půl milionu dolarů a v roce 1965 to už byl celý milion. Je to až udivující při představě, z jak skromných začátků Nadace vyrůstala. Dnes již Nadace Rotary vydává ročně více než 65 milionů dolarů na vzdělávací a humanitární aktivity realizované po celém světě.

Permanentní fond – nadační jmění Nadace Rotary

Byl to Arch Klumph, otec Nadace Rotary, kdo řekl „*Musíme nahlížet na Nadaci jako na něco, co se netýká dneška nebo zítřka, ale mít na mysli, že by měla sloužit po desetiletí příštím generacím*“. Z toho důvodu je navyšování stálého – permanentního – fondu Nadace, jejího skutečného nadačního jmění, nadační jistiny, považováno za nejdůležitější způsob, jak zajistit do budoucna program Rotary v oblasti vzdělávání a humanitární pomoci. Platí zásada, že k podpoře programů Nadace jsou využívány jen příjmy z investovaných prostředků permanentního fondu. V zásadě se počítá s tím, že permanentní fond bude oním stálým a bezpečným zdrojem prostředků pro nadační programy. Přinejmenším by měl vždy zajistit minimální úroveň podpory činnostem v rámci cílů Rotary a v budoucnu by měl umožnit i vznik nových a širších programů.

Nadace uděluje zvláštní ocenění dárcům vkladů do stálého fondu Nadace – propůjčuje jim označení **Významný dárc** (**Major Donor**), **Člen Společnosti odkazců** (**Bequest Society Members**) a **Mecenáš Nadace Rotary** (**Rotary Foundation Benefactor**) za dary v hodnotě převyšující určitou částku. Titul a odznak Významného dárc je za dar 10 000 USD a více, odznak člena Bequest Society je za zahrnutí odkazu ve výši 10 000 USD a více do pozůstalostního plánu ve prospěch permanentního fondu Nadace Rotary a titul Mecenáš Nadace Rotary získá ten, kdo prostřednictvím své závěti nebo bezprostředně vloží do permanentního fondu Nadace částku v hodnotě 1 000 USD. Tito jednotlivci zajišťují, že Nadace Rotary zůstane silnou na dlouho do budoucna.

Stipendia vyslancům Rotary (Ambassadorial Scholarships)

Program stipendií vyslancům Rotary, známý zejména pod anglickým označením „**The Rotary Foundation Ambassadorial Scholarships**“ patří mezi nejvýznamnější soukromě podporované mezinárodní stipendijní programy světa. V roce 1947 bylo vybráno osm „Rotary Fellows“ z 11 zemí, aby sloužili jako vyslanci dobré vůle za Rotary po dobu jednoho akademického roku svých studií v jiném státě. Od té doby bylo v rámci tohoto programu vynaloženo přibližně 413 milionů amerických dolarů na zhruba 34 000 stipendií pro osoby z více než 110 států, kteří pak studovali v jiných 105 zemích světa.

Účelem tohoto stipendijního programu je rozvíjení mezinárodního porozumění a přátelských vztahů mezi lidmi z různých států. Očekává se, že příjemci stipendií budou vynikajícími posly dobré vůle ve vztahu k lidem v přijímající zemi a že tak budou činit prostřednictvím neformálních nebo i více méně formálních vystoupení před skupinami rotariánů i nerotariánů. Každému ze stipendistů je určen v přijímající zemi patron a konzultant z řad tamních rotariánů, který usnadňuje kontakt stipendisty s Rotary a jeho nebo její sžívání se s kulturou a zvyklostmi v zemi studia.

Od roku 1994–95 nabízela Nadace Rotary dva nové typy stipendií doplňující program Stipendií vyslancům Rotary na jeden akademický rok. Je možné získat víceleté stipendium vyslance Rotary (**The Multi-Year Ambassadorial Scholarship**) na dva roky pro určitá studia končící získáním akademického titulu v zahraničí. Kulturní stipendium vyslance Rotary umožňovalo poskytovat finanční podporu na dobu od tří do šesti měsíců pro intenzivní studium jazyka a pochopení kultury jiné země.

Vedle toho, že šlo o investici do vzdělávání budoucích vůdčích osobností, vytvářela stipendia Nadace Rotary příležitost k navazování osobních vztahů mezi státy a představala tak důležitý krok k lepšímu mezinárodnímu porozumění a šíření dobré vůle mezi národy světa.

Nadace Rotary však od 1. července 2013 financování programu stipendií pro vyslance Rotary ze své strany ukončila a přenechala tuto iniciativu distriktům, které na tento program mohou užít část distriktu určených fondů, které jsou jim z příspěvků Nadaci Rotary po třech letech uvolňovány.

Rotary stipendia pro mírová studia (World Peace Scholarships)

V roce 1999 zahájila Nadace Rotary program Rotary center mezinárodních studií (**Rotary Centers for International Studies**) pro mírová studia a řešení konfliktů a to v partnerství s osmi předními světovými universitami. Cílem je poskytnout pokročilé vzdělávací příležitosti pro skupinu odborníků na světový mír působících s podporou Rotary (Rotary World Peace Scholars). Ti jsou vybíráni z různých zemí a kulturních oblastí. Každý rok je vybráno 70 mladých badatelů a vysláno na dvouleté magisterské nebo certifikované studium v oborech řešení konfliktů, mírových studií a mezinárodních vztahů. Každý Rotary distrikt může nominovat jednoho kandidáta, který se podrobí výběrovému konkursu na celosvětové úrovni pořádanému každý rok. První stipendisté mírových studií zahájili svoje studia v akademickém roce 2002–03.

Rotary Centra poskytují budoucím profesionálům možnost studovat, jak vznikají konflikty, seznámí se s teoriemi mezinárodních vztahů a s účinnými modely kooperace. Nad rámec akademického vzdělání získají stipendisté Rotary znalosti, jak používat praktické nástroje řešení konfliktních situací, které nepochybně ve své další kariéře mohou použít. Rotary Centra mohou také napomáhat rozvoji výzkumu, technologii výuky

a umožňují publikovat studie týkající se řešení konfliktů a problematiky mezinárodního dorozumění.

Rotary Centra mezinárodních studií jsou novou a nadějnou kapitolou v úsilí Rotary přispět k mezinárodnímu porozumění a míru. Předpokládá se, že tito odborníci na světový mír připravovaní s podporou Rotary významně přispějí světovému společenství nejrůznějšími způsoby spolupráce s mezinárodními agenturami, Organizací spojených národů a s vládami států, kde mohou působit jako diplomaté, zaměstnanci zahraničních služeb, ekonomové nebo politologové.

Výměna studijních skupin (Group Study Exchange)

Jedním z nejpobulárnějších programů Nadace Rotary je program Výměny studijních skupin (**Group Study Exchange – GSE**). První taková výměna se uskutečnila v roce 1965 mezi distrikty v Kalifornii, USA a v Japonsku. Od té doby tento program poskytl příležitost k poznávání, jak fungují profese v zahraničí, více než 50 tisícům profesionálně ukotvených mladých mužů a žen vyslaných distrikty do více než 10 tisíců studijních týmů.

Program GSE předpokládá dohodu dvou Rotary distriktů o vyslání a přijetí studijního týmu. Od roku 1965 vynaložila Nadace Rotary téměř 100 milionů amerických dolarů na granty podporující výměnu studijních skupin. Jednou z atraktivních charakteristik programu GSE je to, že členové týmu vyslaného do distriktu v zahraničí se osobně setkávají s mnoha tamními rotariány, hovoří s nimi, přebývají v jejich rodinách a prožívají tak intenzivně ducha vřelého přátelství a nezištné pohostinnosti Rotary. Přitom se ještě dozvědí mnoho o navštívené zemi, o tamních podnikcích, farmách, školách, nemocnicích, výzkumných pracovištích i úřadech. Členové GSE týmu jsou tak posly dobré vůle. Mají možnost představit a vysvětlit svým hostitelům a těm, koho navštíví, specifiku své vlasti. V posledních letech sílila tendence vysílat týmy profesně homogenní nebo zaměřené na určitý obor lidské činnosti – třeba na kulturu a umění, lékařství, žurnalistiku a pod. Některé GSE týmy zase pomáhaly založit humanitární projekty podporované z obou stran. Mnoho osobních kontaktů navázaných při výměně se pak promění v dlouhodobá přátelství.

Program Výměny studijních skupin nepochybně rotariánům umožnil propagovat mezinárodní porozumění tou nejpříjemnější, praktickou a skutečně smysluplnou cestou.

Nadace Rotary Foundation od 1. července 2013 uzavřela program GSE. Některé distrikty v programu hodlají pokračovat a financovat jej z vlastních zdrojů distriktu.

3-H granty – zdraví, hlad, humanita (Health, Hunger and Humanity (3-H) Grants)

V roce 1978 zahájilo Rotary svoje nejkompexnější humanitární služby v oblasti péče o zdraví (**Health**), boje s hladem (**Hunger**) a humanitární

pomoci (**Humanity**) cestou poskytování grantů na podporu programů klubů v těchto oborech. Programy využívající tyto tzv. **3-H granty** byly koncipovány jako rozsáhlejší projekty, na něž vlastní kapacita jednotlivých klubů nebo ani sdružená kapacita několika klubů nestačí.

Od roku 1978 bylo schváleno přes 350 nejrůznějších 3-H projektů realizovaných v 74 státech s celkovým příspěvkem Nadace Rotary přesahujícím 90 milionů dolarů. Cíle těchto projektů zahrnovaly zlepšení zdraví, úlevu pro hladovějící a podporu podmínek života v humanitární, kulturní a sociální oblasti v nejrůznějších částech světa. I v tomto případě šlo vždy především o podporu mezinárodního dorozumění a hledání cest k mírovým řešením sporů a konfliktů.

První 3-H projekt se týkal očkování šesti milionů dětí proti dětské obrně na Filipínách. To byl začátek dlouhodobého projektu Rotary, známého dnes jako programy PolioPlus neb o End Polio Now. S tím, jak se program 3-H grantů rozvíjel, zahrnoval postupně další projekty a programy pomoci lidem žijícím v rozvojových částech světa.

Dnes lze konstatovat, že vedle masového programu očkování proti dětské obrně, které bylo poskytnuto více než dvěma miliardám dětí v nejrůznějších zemích, pomohl program 3-H grantů rozvíjet projekty výpomoci s potravinami, profesního přeškolení, zvýšení produkce potravin, rehabilitace pacientů s dětskou obrnou a v dalších oborech, z nichž měly prospěch velké skupiny lidí v rozvojových zemích. Všechny 3-H projekty byly sponzorovány díky dobrovolným darům poskytnutých rotariány prostřednictvím Nadace Rotary.

V roce 2012 musela Nadace Rotary financování projektů cestou 3-H grantů přerušit pro nedostatek finančních prostředků. Jsou však nahrazeny globálními projekty v rámci Nové vize Nadace Rotary.

Sdílené granty (Matching Grants)

Mezi programy Nadace Rotary mají významné místo tzv. sdílené granty – Matching Grants, tj. projekty klubů a distriktů, na jejichž financování se Nadace Rotary podílela určitým podílem odvozeným od příspěvků klubů a distriktů. To umožnilo, aby se Rotary kluby a distrikty mohly zapojit do mezinárodních projektů služby a pomoci. Od roku 1965 bylo poskytnuto kolem 18 000 těchto grantů na projekty realizované ve více než 190 státech a to v hodnotě převyšující celkově 170 milionů amerických dolarů.

K získání tohoto typu grantu musel klub nebo distrikt přispět částkou přinejmenším stejnou, jaká byla požadována od Nadace Rotary a navíc nejméně polovina částky, kterou Nadace svým grantem spolufinancovala, musela být ze zdrojů mimo stát, v němž byl projekt realizován. Granty byly určeny na lepší vybavení nemocnic, rozvoj školních programů, hloubení nebo vrtání studní, pomoc postiženým osobám nebo osobám vyžadujícím zvláštní lékařskou péči, podporu činnosti sirotčinců, budování sanitárních zařízení, rozdělování potravin a zdravotnických potřeb nebo léků, jakož

i k realizaci mnoha dalších forem služby mezinárodní komunitě v těch částech světa, kde to bylo třeba.

Některé z grantů dosahovaly hodnoty od 15 000 USD po 50 000 USD, ale nejobvyklejší byly granty v rozmezí od 2000 (později 5 000) USD do 10 000 USD.

Pro sdílení granty platila přísná pravidla využití prostředků. Sdílené granty nebyly schvalovány, pokud by za ně měly být nakupovány pozemky nebo stavěny budovy, s výjimkou nenákladných útulků pro neplnoprávné rodiny; nemohly být také použity pro již probíhající nebo ukončené projekty. Předpokládala se osobní účast rotariánů, a to, že přínos projektu se neomezí jen na bezprostřední příjemce grantu.

Program sdílených grantů byl významnou částí aktivity Nadace Rotary, neboť klubům umožňoval vyvíjet důležité iniciativy služby a pomoci na mezinárodní úrovni a především v nějaké jiné části světa. Nepochybně přispěl k šíření dobré vůle a porozumění mezi národy a tím plnil jeden z hlavních cílů Nadace Rotary.

Ke dni 31. 3. 2013 skončila možnost žádat Nadaci Rotary o poskytnutí grantů z této kategorie. Obdobou jsou však žádosti o globální projekty nebo o distriktní projekty v souladu s novými pravidly definovanými jako Vize budoucnosti Nadace Rotary.

Distriktu určený fond (District Designated Fund – DDF)

Distriktu určený fond vzniká tak, že Nadace Rotary spravuje po dobu tří let prostředky darované Nadaci kluby a jednotlivými rotariány daného distriktu. Distrikt po tomto tříletém období může Nadaci Rotary požádat o uvolnění až 50 % takto uložené částky, včetně podílu na zisku nebo ztrátách z takto investované částky, a použít tyto prostředky na spolufinancování distriktních projektů (50 % uvolněné částky) a na příspěvky na globální projekty iniciované distriktem nebo jeho kluby. Je to systém známý v Rotary jako SHARE (sdílení), což poukazuje na to, že se touto cestou mohou rotariánští dárci podílet na využití darů, které poskytli Nadaci Rotary a na výnosech z nich; dary Nadaci Rotary se tak z jedné poloviny stávají jistou formou krátkodobé investice příslušného distriktu a z druhé poloviny umožňují posílit permanentní fond Nadace – její nadační jistinu – a financovat projekty celosvětového významu, spravované přímo Nadaci Rotary.

Granty poskytované prostřednictvím distriktu (District Grants)

V roce 2002 upravila Správní rada Nadace Rotary strukturu humanitárních grantů a nahradila některé z dřívějších typů programů souborem grantů pro jednotlivce (Individual Grants) a zjednodušených distriktních grantů (Simplified District Grants).

Granty pro jednotlivce byly náhradou Rotary grantů pro dobrovolnictví a vyhledávání příležitostí služby a pomoci (Rotary Volunteers and

Discovery Grants), a byly určeny k úhradě cestovních nákladů jednotlivých rotariánů spojených s přípravou nebo realizací projektů služby a pomoci v zahraničí. Šlo-li o dobrovolníky, bylo požadováno, aby sloužili mimo území svého státu a aby se tak dělo na základě pozvání od přijímajících Rotary klubů.

Distriktní zjednodušené granty sloužily podobně, jako předchozí granty pomoci (Helping Grants), humanitární cestovní granty (Humanitarian Transportation Grants), podpora pomoci obcím (Community Assistance Program Awards) a granty na nové příležitosti (New Opportunity Grants).

Nicméně, všechny tyto programy byly ukončeny k 1. 1. 2003. Od 1. 7. 2013 se rovněž granty pro jednotlivce a zjednodušené distriktní granty v rámci Víze budoucnosti Nadace Rotary nahrazují prostou kategorií distriktních grantů.

Distriktní granty jsou určeny k financování menších, krátkodobých aktivit zaměřených na řešení potřeb místní nebo zahraniční komunity, zejména pak na humanitární projekty. Zahrnují také prostředky na nezbytné cestovní výdaje s projektem spojené, nebo náklady související s likvidací následků přírodních nebo jiných katastrof, dále pak možnost poskytování stipendií na kterékoli úrovni, v kterémkoli oboru a kdekoli, a konečně na profesní přípravu a školení pro týmy jakékoli velikosti a na jakékoli časové období. Z distriktního grantu lze také až 3 % použít na úhradu s projektem souvisejících administrativních nákladů – bankovních poplatků, poštovního, nákup nezbytného programového vybavení a nákladů na ověřování účetnictví auditorem. Odpadla tak relativně přísná formální omezení, která byla uplatňována u projektů dříve spravovaných bezprostředně Nadací Rotary. Každý distrikt se nyní může rozhodnout, které z projektů navrhaných kluby podpoří. Nicméně, oproti dřívějšímu stavu nyní záleží na tom, jak dlouho a jak intenzivně kluby distriktu přispívají k růstu Nadace Rotary, neboť distriktní granty jsou financovány z distriktu určeného fondu.

Na distriktní projekty z DDF může distrikt uvolnit maximálně 50 % objemu poskytnutého Nadací Rotary, může však doplnit tyto prostředky z jiných vlastních zdrojů. Musí však k tomu napřed být kvalifikován, což znamená, že distrikt musí vytvořit distriktní grantový výbor, sestávající z distriktního guvernéra, předsedy distriktního výboru pro Nadaci Rotary a předsedy podvýboru pro granty. Tito činovníci musí podepsat a Nadaci Rotary předat Memorandum o porozumění, kterým distrikt přejímá odpovědnost za správu prostředků poskytnutých nadací Rotary za podmínek v memorandu deklarovaných. To mimo jiné zahrnuje také povinnost pracovat s předem vypracovaným plánem správy financí a popisuje konkrétní povinnosti a odpovědnost činovníků distriktu i ve vztahu k subjektům přejímajícím prostředky z grantů Nadace Rotary.

Aby mohl klub žádat o příspěvek v rámci distriktního grantu, musí být rovněž kvalifikován, tzn. musí se zúčastnit školení Nadace Rotary v rámci

distriktu, ustanovit vlastní projektový výbor, mít k dispozici zvláštní účet pro projekt a splnit další kritéria stanovená distriktem.

GLOBÁLNÍ GRANTY (GLOBAL GRANTS)

Při přechodu na pravidla v rámci Vize budoucnosti přistoupila Nadace Rotary k tomu, že vedle distriktních grantů mohou distrikty a kluby žádat o udělení globálního grantu, z něhož lze financovat humanitární a vzdělávací projekty s udržitelným efektem. Může se jednat o stipendia pro univerzitní studia nebo akademický výzkum na dobu od jednoho po čtyři akademické roky, o finanční podporu vyslání profesně zaměřených studijních týmů do zahraničí a na podporu projektů určených některé obci v zemích, kde Rotary působí. Globální granty mohou zahrnovat i financování cesty jednoho nebo dvou jednotlivců za účelem účasti na humanitárním projektu v pozici školitelů příjemců grantu nebo organizátorů projektu. Podobně jako tomu bývalo u sdílených grantů, je i v případě globálních grantů požadováno spolufinancování nejméně jedním klubem nebo distriktem ze státu, kde je projekt realizován a jedním nebo více kluby mimo tu zemi nebo geografickou oblast. Výstupy projektů musí být měřitelné a odpovídat skutečným potřebám těch, komu jsou určeny. Přitom platí obdobná, poněkud však přísnější omezení, jaká platila pro užití prostředků ze sdílených grantů. Pokud o globální grant žádá klub nebo nějaká organizace spolupracující s Rotary, musí podobně jako distrikt v případě distriktních grantů podepsat odpovídající Memorandum o porozumění, čímž může získat kvalifikaci pro hospodaření s prostředky poskytnutými Nadací Rotary.

GRANTOVÉ BALÍČKY (PACKAGED GRANTS)

Grantové balíčky jsou nabízeny Nadací Rotary v rámci Vize budoucnosti jako nástroj, jehož prostřednictvím se mohou kluby a distrikty účastnit na předem definovaných aktivitách dohodnutých mezi Nadací Rotary a jejími strategickými partnery. Tyto projekty jsou plně hrazeny z prostředků Nadace Rotary a z příspěvku strategického partnera a jsou cíleny tak, aby byly v souladu se šesti hlavními cíli Nadace Rotary. Vždy však zahrnují možnost vypsání stipendií, účast na humanitárních projektech nebo organizování profesního školení.

Díky tomu, že Nadace Rotary již absolvovala obvykle náročné fáze přípravy projektu, jako je identifikace strategického partnera, zajištění finančních prostředků a vypracování celkového plánu realizace projektu, mohou se rotariáni soustředit na využití svého talentu a energie na vlastní realizaci projektu. Jde o granty vhodné zejména pro Rotary kluby a distrikty s omezenými vlastními finančními prostředky nebo s menší zkušeností, pokud jde o přípravu projektů.

PolioPlus

Program **PolioPlus** představuje mimořádně významné zapojení Rotary do úsilí o úplné vymýcení dětské obrny – poliomyelidy – ze světa. Původně jsme tohoto cíle chtěli dosáhnout do roku 2005, ale toto úsilí si i nadále žádá naši účast a podporu.

Projekt byl zahájen v roce 1985 s cílem zajistit 120 milionů US\$ na dobu pěti let pro očkování dětí z rozvojových zemí proti viru dětské obrny. V rámci kampaně PolioPlus se k roku 1988, kdy byla ukončena, podařilo získat na tehdejší dobu rekordní částku 247 milionů dolarů. K roku 2005 již rotariáni přispěli na celosvětovou eradikaci polio viru částkou více než 500 milionů dolarů.

Vedle získávání finančních prostředků nelze opomenout ani význam práce odvedené obrovskou armádou dobrovolníků mobilizovaných Rotary International. Stovky tisíc dobrovolníků na lokální úrovni podporují akce realizované v rámci Národních imunizačních dnů a svým příkladem povzbuzují ke spolupráci s občany svých komunit a k dalším konkrétním akcím zaměřeným na tento cíl.

V roce 1988 se Rotary připojilo ke Světové zdravotnické organizaci (World Health Organization – WHO) pokud jde o odhodlání přispět k eradikaci polia do roku 2005, kdy Rotary slavilo své 100. výročí vzniku. Rotary spolupracuje s WHO, a také s Dětským fondem OSN (UNICEF), s U.S. Centry pro kontrolu nemocí a jejich prevenci (CDC), s vládami jednotlivých států a se všemi dalšími, kdo sdílejí tuto snahu v rámci jednoho z nejvýznamnějších a nejintenzivněji realizovaných celosvětových projektů spolupráce veřejných a soukromých subjektů v oblasti snahy o zlepšení zdravotních podmínek lidstva jako celku. Výsledkem snahy Rotary International a jeho partnerů je to, že přes dvě miliardy dětí byly již očkovány proti dětské obrně a tím ochráněny proti napadení touto zákeřnou chorobou. WHO vyhlásilo oba americké kontinenty za oblasti bez polia v roce 1994, oblast západního Pacifiku následovala v roce 2000 a Evropa v roce 2002. Bývalé Československo této mety dosáhlo již v roce 1960.

V roce 2002 poklesl počet registrovaných případů onemocnění dětskou obrnou o 99 procent ve srovnání s rokem 1985. Dnes je ještě nutné dokončit celý proces v Nigérii v Africe a v Afganistánu a Pákistánu v Asii. Začátkem roku 2014 jsme mohli blahopřát k dosažení cíle velké Indii, kde se již dva roky dětská obrna nevyskytla ani v donedávna problémovém státě Uttarpradéš.

Dosáhnout úplného vymýcení polioviru je velmi obtížný úkol (zatím se to podařilo jen u jediné nemoci – u černých neštovic) a také je to velmi nákladné (předpokládané celkové náklady jsou odhadovány na 3 miliardy USD). Je k tomu třeba, aby se v zemích, kde se polio vyskytuje, kde je velké riziko výskytu, ale také v zemích, kde se nedávno ještě vyskytovalo, pečlivě prováděly národní imunizační dny, během nichž jsou očkovány všechny děti

ve věku do 5 let. Přitom musí i nadále pokračovat rutinní očkování proti dětské obrně v ostatních zemích světa, systematické sledování a ohlašování výskytů nemoci a podezřelých případů. Musela by následovat velmi rychlá akce, pokud by došlo ke vzniku nového ohniska epidemie. To také vyžaduje vybudování dostatečné sítě laboratoří. Že stále existuje nebezpečí návratu dětské obrny potvrzuje zpráva z listopadu 2013 o tom, že se v Sýrii zužovaná několikaletou občanskou válkou znovu objevilo několik desítek případů dětské obrny!

V roce 2002 se zdálo, že chybí 275 milionů dolarů. Tehdy se Rotary zavázalo získat 80 milionů dolarů v rámci kampaně nazvané Dodržme svůj závazek – eradikujme polio (Fulfilling Our Promise: Eradicate Polio) během roku 2002–03. Obrovským povzbuzením pro RI bylo vystoupení Billa Gatese, zakladatele společnosti Microsoft, na Kongresu RI v roce 2007, v němž oznámil, že si velmi cení odhodlání a dosavadního podílu RI na boji s poliovirem a sdělil, že jím založená Nadace Billa a Melindy Gates (NBMG) přispěje Rotary na tento program částkou 100 milionů dolarů, pokud rotariáni dokáží přidat dalších 100 milionů. V roce 2009 zvýšila NBMG svoji výzvu na 335 milionů, a v roce 2012 ohlásila, že bude na projekt eradikace polia v letech 2012 – 2018 ročně přispívat částkou 35 milionů dolarů. Rotary se zavázalo přidat 200 milionů dolarů v rámci programu **Skončeme s poliím teď – měňme historii hned – End Polio Now – Make History Today**. Ve skutečnosti se rotariánům podařilo do 30. června 2012 přispět celkovou částkou 228,7 milionů dolarů a další dary v rámci programu Polio-Plus na účet Nadace Rotary přicházejí i nadále.

Sotva existuje nějaká jiná nevládní organizace, která by na sebe kdy vzala takový závazek jakým je finanční kampaň PolioPlus. Je to nespíš největší humanitární služba kdykoli dosud poskytnutá. Každý rotarián se může s hrdostí k tomuto výsledku hlásit.

Jestliže ještě zbývá zbavit se polia v Afganistánu a Pákistánu, kde je situace komplikována bojem s teroristy z Al-Káida v těžko přístupných horských oblastech nebo v občanským konfliktem zmítané Sýrii, není to jen otázka těchto zemí. Nebezpečí zavlečení dětské obrny zpět do Evropy, Ameriky i Afriky je stále v současném globalizovaném světě velmi velké. Stačí jedno letadlo a v něm jedno nakažené dítě a pohroma se může vrátit. Proto nemůžeme polevit v našem úsilí, proto zůstává program Polio-Plus i do budoucna klíčovým zdravotnickým projektem Rotary a Nadace Rotary.

Společenství Paula Harrise (Paul Harris Fellows)

Nade vši pochybnost bylo nejdůležitějším krokem v propagaci dobrovolného dárcovství Nadaci Rotary v roce 1957 přijetí návrhu, aby se na počest Paul Harrise zavedlo čestné označení a odznak člena Společenství Paula Harrise – **Paul Harris Fellow Award**. I když se poskytování darů Nadaci Rotary ve výši 1 000 USD ujímalo pomalu a postupně, bylo již v sedmdesátých letech 20. století docela populární, mít na klopě odznak

s nápisem „Paul Harris Fellow“ – toto atraktivní a vysoce respektované označení těch rotariánů a jejich přátel, kteří přispěli podstatným finančním darem Nadaci Rotary. (Viz obr. 5). Tak např. v roce 2002 bylo na seznam vedený nadací Rotary přidáno skoro 813 000 nových nositelů odznaku Paul Harris Fellows.

Odznak Paul Harris Fellow Award doprovází titul Podporovatele Nadace Rotary – Rotary Foundation Sustaining Member, který je uznáním těm jednotlivcům, kteří se rozhodli přispívat Nadaci pravidelně po 100 dolarech dokud celková suma daru nedosáhne 1 000 dolarů. Pak získá podporovatel Nadace členství ve Společenství Paula Harrise a odpovídající odznak.

Zvláštní uznání je určeno těm členům společnosti Paula Harrise, kteří Nadaci přispěli dalšími tisíci dolary. Pak se na jejich pozlaceném odznaku skví modrý safírek za každých dalších 1 000 dolarů – od 2 000 USD do 6 000 USD. Červené rubíny pak značí celkový dar ve výši 7 000 až 9 000 USD.

Založení společenství k počtě Paula Harrise tak podstatným způsobem přispělo k vytvoření trvalé základny finančních zdrojů Nadace Rotary, potřebných k udržení podpory mnoha programů, které Nadace Rotary spolufinancuje v zájmu šíření dobré vůle a mezinárodního porozumění.

Čestné uznání za záslužnou službu a Cena za výjimečné služby (Citation for Meritorious Service and Distinguished Service Award)

Správní rada Nadace Rotary může čas od času udělit rotariánům, kteří poskytli Nadaci významné služby jedno ze dvou zvláštních ocenění.

Čestné uznání Nadace Rotary za záslužnou službu – The Rotary Foundation Citation for Meritorious Service je oceněním podstatné a obětavé služby jednotlivého rotariána při propagaci programu Nadace a tím i v úsilí Nadace dosáhnout lepšího porozumění a přátelských vztahů mezi národy světa.

Druhé ocenění nese název **Cena za výjimečné služby Nadaci Rotary – The Rotary Foundation Distinguished Service Award**. Je udělováno rotariánovi, jehož výjimečné služby Nadaci mají podstatně širší základ a dosah přesahující vlastní distrikt a které byly poskytovány po řadu let. Cena za výjimečné služby Nadaci Rotary je uznáním pro ty rotariány, kterým již bylo uděleno Čestné uznání Nadace Rotary za záslužnou službu v šíření mezinárodního porozumění.

Obě tato výběrová ocenění jsou udělována k vyzdvižení příkladného osobního zapojení a za oddanost Nadaci Rotary a nikoli za finanční dary Nadaci. Správní rada Nadace Rotary uděluje nejvýše 50 cen za výjimečné služby Nadaci ročně a v každém distriktu může být za rotariánský rok oceněn Čestným uznáním za záslužnou službu Nadaci Rotary jen jeden rotarián. A ten, kdo získá toto ocenění, nemůže být nominován na udělení Ceny za výjimečné služby Nadaci Rotary dříve, než po čtyřech letech.

Být vybrán Správní radou Nadace Rotary k jednomu z těchto ocenění je něčím, na co může být každý rotarián velmi hrdý.

Rotary a práce s veřejností

Historicky vzato, udržovali se rotariáni po celá desetiletá pod vlivem mýtu, že Rotary se nemá zajímat o pozornost veřejnosti, protože za něj nejlépe mluví vlastní dobrá práce. V roce 1923 bylo vydáno procedurální pravidlo, podle kterého „*publicita by neměla být primárním cílem Rotary klubu při výběru aktivit*“ ve prospěch obce. To bylo často interpretováno tak, že by se Rotary kluby měly vystríhat publicity a snah o ovlivňování veřejnosti. Ale to ustanovení z roku 1923 mělo ještě dodatek v tom smyslu, že „*Správná publicita, jako prostředek k rozšiřování vlivu Rotary, má být věnována užitečnému projektu, který se podařilo úspěšně realizovat*“.

Modernější filozofie práce s veřejností se uplatnila v polovině sedmdesátých let 20. století ve smyslu ujištění, že „*dobrá publicita, rozvoj příznivých vztahů s veřejností a kladné pojmání (Rotary ze strany veřejnosti) jsou žádoucí a podstatné cíle pro Rotary*“, pokud jde o šíření porozumění, ocenění a podporu cílů Rotary a jeho programů, neboť to usnadňuje rozšiřování služby a pomoci, kterou Rotary nabízí lidstvu.

Dnes již většina rotariánů uznává, že aktivní práce s veřejností je životně důležitá pro náš úspěch. Dobře realizovaný projekt služby a pomoci je chápán jako ta nejlepší zpráva o Rotary určená veřejnosti. Je důležité, aby Rotary kluby dělaly vše potřebné k informování veřejnosti o svých úspěšných projektech. Když pak Rotary kluby a distrikty uvažují o tom, jak účinně oslovit veřejnost, je důležité pamatovat na to, že my, rotariáni, máme sklon vyzdvihovat naše vznešené cíle a motivy. Ale když o Rotary přemýšlejí ostatní, mohou brát v úvahu jen to, co děláme a čím jsme kde a komu prospěli.

Internetový portál RI

Od konce devadesátých let minulého století používá Rotary International portál na Internetu ke komunikaci se svými členy a k představování mnohých programů a aktivit Rotary. Oficiální RI portál **www.rotary.org** má také prostor pro členy RI, takže řadu svých záležitostí si mohou vyřizovat elektronicky – objednávat si publikace, přispívat Nadaci Rotary, registrovat se na Kongres RI a na další setkání, vzdělávat se o Rotary a činit on-line mnoho dalšího.

Činovníci klubu mají přístup ke stránkám se statistikou členů, údajům o účasti členů na schůzkách klubu a k dalším informacím sdílených kluby s ústředím RI a naopak. Pomocí funkce „Official Directory“ lze snadno dohledat, kde a kdy se scházejí kluby, které má rotarián zájem navštívit, aby tak nahradil svoji neúčast na schůzce vlastního klubu. Na jiných místech portálu si lze stáhnout důležité dokumenty a formuláře.

Podstatná informace je na portále RI k dispozici v osmi oficiálních jazycích RI a vlastní stránky rotariánů obsahují propojení na portál RI.

RI portál je zdrojem velkého objemu informací a zvláště pak o aktuálním dění v Rotary. Návštěva www.rotary.org je užitečná pro všechny rotariány.

V roce 2013–14 došlo k podstatné proměně tohoto portálu, který je nově strukturován a zpřístupněn veřejnosti a ve větší podrobnosti registrovaným členům Rotary klubů na adrese www.rotary.org/myrotary

Použití znaků Rotary

Emblém Rotary International a slovo „Rotary“ jsou na mnoha znacích a v heslech užívaných Rotary kluby a rotariány jako obchodní značka RI. Tuto množinu znaků označujeme jako celek slovy „znaky Rotary“. Znaký Rotary jsou registrovány ve více než 40 státech za účelem zajištění exkluzivity při jejich užívání a k posílení pozice RI pro případy zneužití neoprávněnými jednotlivci nebo subjekty. Rada ředitelů RI přijala směrnice k používání znaků Rotary rotariány, Rotary kluby a distrikty, jakož i dalšími subjekty Rotary. Tyto směrnice jsou k dispozici v Kodexu postupů a pravidel Rotary (Rotary Code of Policies) a v Příručce postupů Rotary (Rotary Manual of Procedure).

Nosit odznak Rotary a další znaký Rotary s hrdostí patří mezi privilegia a odpovědnosti všech rotariánů. Dbát na dodržování směrnice Rady ředitelů RI k používání znaků Rotary je jejich ochranou proti zneužití a zárukou, že budou zachovány výlučně pro užití a prospěch rotariánů.

Pokud je slovo „Rotary“ nebo znak Rotary užito samostatně, je to běžně chápáno jako odkaz na celou organizaci Rotary International, případně na její ideály a zásady. Při užití slova „Rotary“ nebo znaku Rotary společně s názvem nějaké činnosti, názvem klubu, distriktu nebo jiného subjektu Rotary se provádí tak, aby uvedený název sloužil zřetelně a srozumitelně jako doplňující identifikátor příslušného subjektu. Takové názvy a znaký jsou obdobou ostatních znaků Rotary a sdílí s nimi význam a výjimečnost. To mimo jiné zajišťuje plné uznání také vašemu klubu nebo distriktu. Kluby nebo distrikty však nemají používat znaký Rotary v souvislosti s činnostmi, které nemají pod kontrolou nebo umožnit jejich užití jménem jakékoli organizace, která zahrnuje také nerotariánské jednotlivce nebo skupiny nerotariánů.

Pokud chcete pojmenovat nějakou klubovou nebo distriktní nadační činnost, oddělujte slova „Rotary“ a „Nadace“ alespoň jedním dalším slovem – na příklad „Nadační fond Rotary klubu Hradec Králové“.

Při užívání značek Rotary by je kluby a distrikty neměly měnit, modifikovat, nebo je jakýmkoli způsobem obcházet nebo je reprodukovat v neúplné podobě. Emblém Rotary může být reprodukován v jakékoli jedné barvě, ale pokud je reprodukován ve více než jedné barvě, musí to být jen v oficiálních odstínech modré a zlaté barvy.

Rotariáni by si měli kupovat nosiče značek Rotary jen od výrobců, kteří k tomu mají licenci od RI, aby tak byla zaručena korektní reprodukce znaků a aby nebyly zneužívány neautorizovanými prodejci. Rotariáni by také měli nosit na klopě odznáček Rotary, neměli by však používat Rotary znak na svých profesních vizitkách, na zařízeních, nábytku nebo dveřích či oknech svých kanceláří a pracovišť, natož pak k profesní vizitce připínat odznáček RI.

Emblém Rotary nemá vůbec být používán v souvislosti s jakoukoli komerční činností. Znaky Rotary jsou symboly Rotary klubů a služby či pomoci, kterou kluby poskytují a měly by být používány výlučně k identifikaci klubů a jejich členů, projektů a programů. Není tedy přípustné používat znaky Rotary v rámci politických kampaní nebo v souvislosti s jiným názvem nebo znakem, který Rotary International neuznává. Subjekty Rotary, které si přejí užívat znaky Rotary pro účely patronství nebo partnerství, by měly kontaktovat administrativního reprezentanta příslušného pro jejich klub a distrikt při příslušné kanceláři RI – pro nás v distriktu 2240 je to Kancelář RI v Curychu – a vyžádat si touto cestou současně platné znění směrnice Rady ředitelů RI o užívání znaků Rotary.

(Více o pravidlech používání znaků Rotary viz [Rotary Brand Center](#) na [portálu MyRotary](#)).

Hlavní milníky v životě Rotary

Milníky připomínající poslání Rotary – V kalendáři Rotary jsou některé měsíce nebo týdny zvláště vyznačeny ke zdůraznění hlavních programů Rotary International.

- **Leden** je měsícem osvěty o Rotary – **Rotary Awareness Month**. Je to období, v němž je třeba šířit povědomí o Rotary a jeho aktivitách jak mezi našimi členy, tak i napříč veřejností v naší komunitě.
- **Únor** je koncipován jako měsíc mezinárodního porozumění – **World Understanding Month**. Volba tohoto měsíce souvisí s výročím vznikem Rotary International, **23. února**. Během tohoto měsíce by Rotary kluby měly představit své programy napomáhající mezinárodnímu porozumění a šíření dobré vůle. Je to také vhodná doba pro zahajování projektů mezinárodní služby a pomoci někde v zahraničí.
- **Světový týden Rotaractu** – **World Rotaract Week** je týdnem, do něhož spadá **13. březen**. Je to týden, v němž Rotary kluby a distrikty zdůrazňují význam Rotaract klubů tím, že se připojují k jejich projektům.
- **Duben** je vyhrazen jako měsíc časopisů Rotary – **Magazine Month**. Během tohoto měsíce by kluby měly na program svých setkání a mezi své aktivity zařazovat cokoli, co propaguje četbu a využití časopisu *The Rotarian* a oficiálních regionálních časopisů Rotary, mezi něž patří náš časopis *Rotary Good News*.
- **Červen** je měsícem přátelství – **Fellowships' Month**, obdobím, v němž by se měla pozornost obrátit na členství v některém z desítek profesních

a zájmových společenství Rotary a kdy je vzdáván hold ideálu nezištné služby právě cestou společných zájmů a profesí.

- **Červenec** je měsícem gramotnosti – **Literacy Month**, kdy mají kluby uvažovat o svých projektech podporujících gramotnost a šířit osvětu o úsilí rotariánů o odstranění analfabetismu na celém světě.
- **Srpen** je měsícem členství a rozšiřování Rotary – **Membership and Extension Month**, je to měsíc, v němž je třeba se soustředit na trvalou potřebu zajišťovat růst členské základny Rotary, vyhledávat nové členy a zakládat nové kluby.
- **Září** je měsícem práce s mládeží – **New Generations Month**, kdy se Rotary kluby zvláště zaměřují na plejádu programů podporovaných Rotary, které slouží dětem a mládeži.
- **Říjen** je měsícem profesní služby – **Vocational Service Month**. V tomto období se kluby soustředí na význam své práce a svých povolání a připomínají si nutnost v praxi dodržovat etické zásady rotariánů.
- **Listopad** je měsícem Nadace Rotary – **Rotary Foundation Month**. Kluby a distrikty věnují pozornost programům Nadace Rotary a často v tomto období obnovují své úsilí ve finanční podpoře Nadaci tím, že připomínají možnost stát se členem Společenství Paula Harrise nebo se stát dlouhodobě přispívajícím členem tohoto společenství.
- **Světový týden Interact klubů**, je týdnem, do něhož spadá **5. listopad**, což je čas, kdy patronátní Rotary kluby obvykle zveřejňují své plány, jak se připojit k projektům připravovaným jimi podporovanými Interact kluby.
- **Prosinec** je měsícem péče o rodinu – **Family Care Month**, období, kde se přirozeně v duchu svátečních chvil rotariáni scházejí s rodinnými příslušníky členů klubu a kdy se věnují také pozdravení svých přátel v celé rodině Rotary a tím přispívají k šíření klidu, vzájemného porozumění a dobré vůle.

Každé z těchto zvláště vymezených časových období je příležitostí k tomu, abychom si jako rotariáni připomněli některé ze skvělých programů a ideálů, ke kterým se světové hnutí Rotary hrdě hlásí.

Zakládání nových klubů a šíření Rotary

Trvalý nárůst počtu nových klubů je nesmírně důležitý pro šíření celosvětového vlivu Rotary International a dopadů jeho programů. V nedávných letech se nové kluby staly ve skutečnosti hybnou silou zvyšování počtu členů Rotary. Nové Rotary kluby lze zakládat všude tam, kde je možné se svobodně hlásit k základním zásadám Rotary a kdykoli je možné rozumně předpokládat, že klub může působit v dané lokalitě dlouhodobě. Proto teprve po roce 1990 se obnovilo nebo vzniklo mnoho nových klubů ve střední a východní Evropě. Je však vždy vyhrazeno Radě ředitelů RI rozhodnout o rozšiřování Rotary na území, kde dříve Rotary kluby neexistovaly, nebo kde jejich činnost nebyla dlouhodobě možná.

Klub má být organizován tak, aby sloužil té „lokalitě“, v níž je dost vůdčích osobností v podnikání nebo v povoláních těch, kdo mají dobrou pověst a charakter a jsou v nějaké vedoucí nebo řídicí pozici, případně spravují významné vlastnictví a tam, kde je také potřeba poskytování služby nebo pomoci. Vodítkem, které bývalo používáno, byla identifikace alespoň 40 profesních kategorií v dané lokalitě a ujištění se o tom, že je reálně očekávat možnost výběru alespoň 20 osobností z této množiny, takových, o nichž lze předpokládat, že budou členy klubu dlouhodobě.

Distriktní guvernéri jsou odpovědní za schválení záměru založit nový klub v jim svěřeném distriktu a také musí jeho formování sledovat. Distriktní guvernér jmenuje zvláštního zmocněnce pro zakládání nového klubu. Ten by měl začít průzkumem, zda je daná lokalita potenciálně schopná udržet fungující Rotary klub. Touto cestou lze založit **Rotary klub v zakládání**. Ten je v České republice nebo na Slovensku povinen přijmout Stanovy klubu sestavené v duchu doporučených stanov Rotary klubu pro RI distrikt 2240. Tyto doporučené stanovy doplňují oficiální RI doporučené stanovy Rotary klubu o ustanovení požadovaná českým nebo slovenským právním řádem a respektují v ČR a SR běžné uspořádání stanov občanských sdružení – spolků. Teprve po registraci předepsané zákonem je klub v zakládání oprávněn v ČR nebo ve SR jednat svým jménem jako právnická osoba. Klub v zakládání si volí své první činovníky, domluví se na místě, dni a hodině svých pravidelných každotýdenních setkávání a zvolí si název, který zřetelně vymezuje lokalitu, v níž klub hodlá působit. K názvu klubu připojuje dovětek „v zakládání“, aby se tak odlišil od klubů, jež již jsou řádnými členy RI.

Aby se Rotary klub v zakládání mohl stát řádným Rotary klubem, musí mít alespoň 20 členů s jasně určenou profesní klasifikací odpovídající pravidlům RI. V této sestavě se jeho členové musí za klub do budoucna slavnostně zavázat k plnění zásad Ústavy, stanov a dalších pravidel RI přijetím a společným podpisem standardní Listiny zásad Rotary klubu (*Standard Rotary Club Constitution*).

V roce 2013 přijal Legislativní sněm RI úpravu Stanov RI, která umožňuje zakládat kluby novým způsobem – jako **satelitní klub při řádně fungujícím Rotary klubu**. Při tomto postupu se Rotary klub dohodne na tom, že část jeho členů se ujme založení satelitního klubu (v Česku jde tedy o založení pobočného spolku), který je součástí svého mateřského klubu, ale určí si místo a čas pro své schůzky podle vlastních potřeb. Tento krok je spojen s odpovídající úpravou stanov mateřského Rotary klubu. V souladu s novým zněním standardní Listiny zásad Rotary klubu musí stanovy mateřského klubu vymezit vztah satelitního klubu k mateřskému klubu a upravit způsob volby a složení samostatného řídicího výboru satelitního klubu, jakož i jeho povinnost podávat zprávy o své činnosti představenstvu mateřského klubu. Řídicí výbor satelitního klubu sestává z předsedy, sekretáře, místopředsedy a dalších členů podle potřeby satelitního klubu.

Ve vztahu k mateřskému klubu a k RI jako takovému nemá satelitní klub žádná samostatná práva, ale stanovy mateřského klubu mu mají umožnit přijímat samostatně nové členy s tím, že ti se pak stávají současně členy mateřského klubu. Je otázkou konkrétní úpravy stanov klubu, jak jsou nastavena pravidla přijímání nových členů, aniž by byla v rozporu s pravidly platnými pro všechny Rotary kluby. Setkání satelitního klubu se mají účastnit zejména činovníci mateřského klubu, jehož prezident je současně prezidentem satelitního klubu a tudíž jej zastupuje i vůči veřejnosti, distriktu a RI. Jakmile satelitní klub dosáhne počtu 20 členů, může mateřský klub navrhnout prostřednictvím distriktního guvernéra nebo generálního sekretáře RI Radě ředitelů RI přijetí takto vzniklého klubu k řádnému členství v RI.

Klub v zakládání resp. satelitní klub se stává plnoprávným Rotary klubem, členem RI, poté, co Rada ředitelů RI vydá klubu **Osvědčení o členství v RI – Charter RI**. Tato listina je klubu Radou propůjčena obvykle na slavnostním zasedání. V případě ukončení činnosti klubu je třeba ji vrátit ústředí RI prostřednictvím generálního sekretariátu RI.

K datu převzetí Osvědčení o členství v RI přijímá také satelitní klub svoji vlastní standardní Listinu zásad Rotary klubu a registruje svoje samostatné stanovy sestavené v souladu s pravidly RI a s požadavky právního řádu státu, kde klub působí. Členové satelitního klubu – tedy již nového Rotary klubu – tím ztrácejí členství v mateřském klubu. Předpokládá se, že před tímto aktem jsou zcela vypořádány veškeré případné závazky satelitního klubu a jeho členů vůči klubu mateřskému. Účast na zakládání nového klubu je velkou výzvou a zvláštním úkolem pro všechny rotariány. Nové kluby jsou významnou posilou pro dlouhodobou životnost Rotary a pro jeho závazek k humanitární službě na celém světě.

Pestrobarevná saka distriktních guvernéřů

Jedna z nejnovějších tradic Rotary má svůj počátek v roce 1984–85, kdy se distriktní guvernéři dohodli nosit zřetelně žluté sportovní sako na všechny oficiální události Rotary. V následujících letech vybíral barvu saka pro distriktní guvernéry a ostatní mezinárodní činovníky Rotary prezident RI. Zřetelně žluté sako Carlose Canseca pak následovala jasně zelená barva saka, kterou zvolil Paulo Costas (1990–91), červená za Clifforda Dochtermana (1992–93), cihlově červená Luise Giay (1996–97), nebo mořská zeleň saka Glena Kinrosse (1997–98). Prezident Rajendra Saboo si vybral odstín zralého obilí (1991–92), Hugh Archer dal přednost kaštanové barvě (1989–90), v nedávném období byla zase pověstná tmavě zelená saka za Wilfreda Wilkinsona (2007–08). Naopak tradičnější námořnické modři dali přednost Charles Keller (1987–88), Bill Huntley (1994–95), Herbert Brown (1995–96) a James Lacy (1998–99).

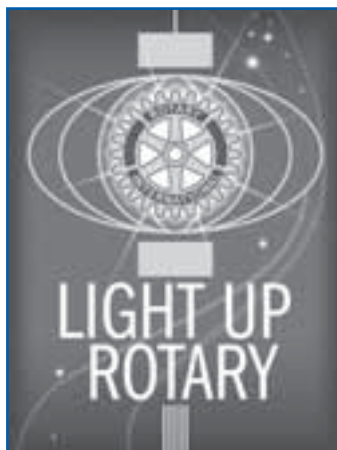
Tu škálu barev vybraných ostatními prezidenty RI by ani nešlo krátce vyjmenovat.

**Tento text určitě neposkytl vše, co je dobré o Rotary vědět,
ale snad jeho přečtení pomůže k naplnění hesel prezidentů RI
pro léta 2013–2014 a 2014–2015:**

**AKTIVNÍ ROTARY
MĚNÍ ŽIVOTY**

**AŽ ROTARY
ZÁŘÍ**

Clifford L. Dochterman

je členem Rotary klubu North Stockton v Kalifornii (USA). Rotariánem se stal v roce 1958. Jeho profesní život je spojen především se správou dvou kalifornských univerzit: University of California v Berkeley a University of Pacific ve Stocktonu. Je nositelem prestižního ocenění občanů USA George Washington Honor Medal. Za osobní přínos dobré vůli a porozumění ve světě byl také vyznamenán představiteli několika zemí světa. Z počátku více než padesátileté aktivní služby Rotary zastával řadu funkcí na klubové a distriktní úrovni. Druhou polovinu této doby pak působil jako vrcholový leader Rotary International v jeho ústředních orgánech. Prezidentem RI byl v období 1992–93, později se stal členem Správní rady a předsedou Nadace Rotary. Například v roce 2001 byl předsedou Legislativního sněmu Rotary (Council on Legislation). Výrazně se zapsal do povědomí rotariánů i jako předseda výboru, který realizoval v celosvětovém měřítku oslavy 100. výročí Rotary vrcholící v roce 2005. Z mnoha ocenění, která získal v Rotary, uvedme ta nejvýznamnější: Cenu za významnou službu (Distinguished Service Award) a Cenu za příkladný boj proti dětské obrně (Polio Plus Pioneers Award). Od dětství až do současnosti je také aktivním skautem a osobností skautského hnutí v USA. Je zakládajícím členem International Fellowship of Souting Rotarians – Světového sdružení skautujících rotariánů (IFSR), které na jeho počest uděluje cenu Cliffa Dochtermana určenou těm, kteří uvádějí rotariánské a skautské ideály do praxe. Jeho životním krédem je zásada, že „skutečným štěstím je pomáhat druhým“.

Petr J. Pajas

je členem Rotary klubu Praha City od roku 1998. Jeho profesní život je spojen nejen s jadernou fyzikou, informačními technologiemi, ale také s oblastí vzdělávání a neziskového sektoru. Byl ředitelem Československé nadace Charty 77, zmocněncem předsedy vlády pro založení Středoevropské university financované Georgem Sorosem, místním manažerem projektu PHARE „Školení státních úředníků ve věcech Evropské unie“, členem správní rady pražské Anglo-americké vysoké školy, o.p.s., a později její prorektor pro administrativu, pracoval jako programový manažer pražského sekretariátu mezinárodního Sdružení pro podporu otevřené společnosti – PASOS. Na mezinárodní úrovni působí i jako externí spolupracovník Mezinárodního centra pro právo neziskových organizací (ICNL) v USA. Stal se koordinátorem jeho rady pro střední Evropu a členem redakční rady elektronického časopisu International Journal for Not-for-Profit Law. Působí také jako organizační poradce pro otázky občanské společnosti a jako školitel ve věcech Evropské unie, například spolupracuje na návrhu zákona upravujícího status veřejné prospěšnosti v souvislosti s novým občanským zákoníkem. Jeho aktivity v Rotary začaly na klubové úrovni (prezident klubu 2001–02), později působil jako asistent guvernéra pro kluby v Praze a blízkém okolí. V období 2007–08 byl guvernérem našeho českého a slovenského Rotary distriktu 2240 a následně byl jeden rok koordinátorem Public Relations v Rotary zóně 19 (střední Evropa). V současné době je představitelem Rotary Leadership Institute (RLI) v našem distriktu. Je nositelem Ceny T. J. Bati a medaile Paul Harris Fellow se dvěma safíry. Je přesvědčen, že „společně dokážeme více“.

Obr. 1
Vlajka Rotary

logo
ROTARACT

logo
INTERACT

Obr. 2

Vývoj podoby znaku Rotary

1906

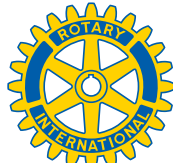
1910

1913

1926 až doposud

Obr. 3
Logo profesní služby
Rotary

Obr. 4
Znak organizace Vnitřní
okruh – The Inner Wheel

Obr. 5
Odznam Paul Harris
Fellow Award

Varianty logotypu Rotary užívané od roku 2013

Rotary

Rotary

District 2240

Czech Republic and Slovak Republic

Symbyly pro globální oblasti zájmu Rotary

mír
a řešení
konfliktů

prevence
a léčba
nemocí

zdroje vody
a odpadní
vody

zdraví
matky
a dítěte

vzdělání
a různé druhy
gramotnosti

ekonomický
a společenský
rozvoj

© Praha 2014, ROTARY INTERNATIONAL – DISTRIKT 2240

Česká republika a Slovenská republika
mezinárodní nezisková organizace

www.rotary2240.org